

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

ΕΤΟΣ 2^ο - ΤΕΥΧΟΣ 8 - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2002 ΤΙΜΗ: Ε0.50

Ἡ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Ἱδιοκτίτης:

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
Ὁδός Ἁγίου Ἀνδρέου 306
Τ.Θ. 56091
Λεμεσός - Κύπρος

Τηλέφωνα:

25864300 - 25864320

Τιμή Φύλλου:

£ 0.50

Ἔτος: 2^{ον} - Τεύχος 8^{ον}

Αὐγустος 2002

Εἰκόνα Ἐξωφύλλου:

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
Ἀπό τόν Ἱερό Ναό Ἁγίας Τριάδος
Λεμεσοῦ

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νά γραφοῦν συνδρομητές καί νά τοὺς ἀποστέλλεται τό Περιοδικό, μποροῦν νά ἐπικοινωνήσουν μέ τό γραφεῖο Ποιμαντικῆς Διακονίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ σιτά κάτωθι τηλέφωνα: 25864351, 25864340

ΚΥΡΙΑΚΗ

Στό μοναστήρι

Τῆς Παναγίας Τῆς Ἀμαστοῦς
ὁδηῖσα τὰ βήματά μου σήμερα.

Μές στή θολόκτιστη ἐκκλησιά
μέ τίς μισοκαταστρεμμένες Τῆς Τοιχοῤραφίες
- ποιός ξέρει πόσων αἰώνων -

φυχή καί νοῦς κι ὅλο τὸ εἶναι μου
πρός τὸ Διμιουρτὸ ὑφώθηκαν

θερμή εὐχαριστία στέλνοντάς Του.

Κατανυκτικὴ ἀπὸ τὸ μισόφωτο ἢ ἀτμόσφαιρα
κι ἀπὸ τῆς μυρωδιάς πού ἀναδίδει τὸ λιβάνι.

Γλυκιά, ἁπαλή, μελωδική

τῶν λιθοστῶν μοναζουσῶν ἢ φαλμωδία.

Τὰ χελιδόνια πού μπαινόβταιναν στήν ἐκκλησιά
καί πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια

τῶν πιστῶν ἐφτερουρίζαν

ὕμνολοτοῦσανε κι αὐτὰ τὸν Ἀπειρο Θεό.

Ὡς ἀταπῆτὰ τὰ σκηνώματά Σου,

Κύριε τῶν δυνάμεων.

Ἐπιποθεῖ καί ἐκλείπει ἢ φυχή μου
εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου."

Ἰωάννης Π. Μοριδῆς - Φιλολόγος

Διπρᾷ ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καί μετὰ δακρύων ζητῶ
Αὐτόν. Πῶς νά μὴ Σέ ζητῶ; Σὺ πρῶτος ἐζήτησας ἐμέ καί
ἔδωκας εἰς ἐμέ νά γευθῶ τῆς γλυκύτητος τοῦ Πνεύματος

τοῦ Ἁγίου, καί ἡ ψυχὴ μου Σέ ἀγάπησεν ἕως τέλους.

Βλέπεις, Κύριε, τὴν λύπην καί τὰ δάκρυά μου...

Ἐάν δέν εἴλκυες ἐμέ διὰ τῆς ἀγάπης Σου, τότε δέν θά Σέ
ἐζήτουν καθὼς Σέ ζητῶ. Ἀλλὰ τό Πνεῦμα Σου τό Ἅγιον
ἔδωκεν εἰς ἐμέ νά Σέ γνωρίσω, καί χαίρει ἡ ψυχὴ μου,
διότι Σὺ εἶσαι ὁ Θεός μου καί ὁ Κύριός μου καί Σέ διπρᾷ
μέχρι δακρύων".

(Ἁγιος Σιλουανὸς ὁ Ἀθωνίτης)

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Ἀρχιμ. Νικολάου Σιδερά

Ὁλίγας ἐβδομάδας πρὶν ἀπὸ τοῦ σωτήριον Πάθος καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ ὁ Κύριος παραλαμβάνει τρεῖς ἐκ τῶν μαθητῶν του καὶ ἀνέρχεται εἰς ὄρος ὑψηλόν· κατὰ παράδοσιν εἰς τὸ ὄρος Θαβώρ. Ἐκεῖ ἄφησε νὰ ἐκλάμψη ἐκ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ σώματος του τὸ ἄκτιστον φῶς τῆς θεότητος, ὅσον θεβαίως ἦτο δυνατόν νὰ ἀνεχθοῦν τὰ μάτια τῶν Ἀποστόλων. Διότι «οὐ γάρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου καὶ ζήσεται» (Ἐξοδ. ΛΓ' 20) εἶπεν ὁ Θεός εἰς τὸν Μωϋσῆ. Ὡς ἐπίσης ἀναφέρεται εἰς τὸ θιβλίον τῆς Ἐξόδου ὅτι «τὸ δὲ εἶδος τῆς δόξης Κυρίου ὥσει πῦρ φλέγον» (Ἐξοδ. ΚΔ' 17). Ὅμως ἔπρεπε νὰ θεβαιωθοῦν καὶ διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ περὶ τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ σάν τὸν ἥλιο, ἀλλὰ καὶ τὰ φορέματά του ἔγιναν ὅλο φῶς. Ἀλλὰ τὸ σημαντικότερο εἶναι ὅτι ἐνεφανίσθη καὶ ὁ Πατὴρ μέσα ἀπὸ τὴ νεφέλη πού ἐπεσκίασε. Δέν ἦτο τίποτε ἄλλο ἢ νεφέλη παρὰ ὁ θεῖος γνῶφος διὰ τοῦ ὁποίου ἐπαρουσιάζεται ὁ Θεός εἰς τὸν Μωϋσῆ (Ἐξοδ. ΛΓ' 9).

Ἦτο αὐτὸ πού στήν Ἑβραϊκὴν γλῶσσα λεγόταν οἰκενίαχ. Ἄς σημειωθῇ ὅτι αὐτὴ ἦτο καὶ ἡ τελευταία φορὰ τῆς θείας παρουσίας. Ἐξάλλου τί εἶπεν ὁ Πατὴρ Ὁυτός ἐστὶν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός...αὐτοῦ

ἀκούετε» (Ματθ. ΙΖ' 5). Αὐτὸ ἐσήμαινε ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον θὰ εἶναι ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός. Ἦτο μία στιγμή τῆς κατ' ἐξοχὴν ἀνακηρύξεως τοῦ Χριστοῦ ὡς τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.

Ὅμως, ἀγαπητοί, αὐτὴ εἶναι μία μοναδικὴ προτροπὴ καὶ ὑπόδειξις τοῦ Θεοῦ Πατρός καὶ πρὸς ἡμᾶς, τὰ πιστὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι γιὰ μᾶς καὶ ὁ Θεός καὶ ὁ Σωτὴρ καὶ τὰ πάντα. Ἄν πράγματι θέλωμεν νὰ λεγόμεθα πιστοὶ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ ἀκούωμεν καὶ νὰ συμμορφωνόμεθα πρὸς τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἴδιος εἶπε «ἐάν τις ἀγαπᾷ με τὸν λόγον μου τηρήσει» (Ἰωάν. ΙΔ' 23).

Ἄλλη μεγάλη θεολογικὴ σημασία τῆς Θείας Μεταμορφώσεως εἶναι ἡ ἀπόδειξις τῆς θεώσεως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ὅτι δηλαδὴ ὁ ὑλικός ἄνθρωπος διὰ τῆς σωτηρίας καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ ἀσκήσεως καὶ τῆς ἐνώσεως του μετὰ τοῦ Χριστοῦ (ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ ἐν αὐτῷ), θεοῦται. Καὶ ἀποδεικνύεται ἡ μεγάλη ἀποτυχία τοῦ Ἀδάμ νὰ θεωθῇ μέ τις δικές του δυνάμεις τῇ συμβουλῇ τοῦ ὁφρεως. Ἡ τελείωσις καὶ ἡ θέωσις τοῦ ἀνθρώπου ἐπιτυγχάνεται μόνον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

«Τρεῖς γὰρ μόνους παραλαβόν, οὐ πάντας παραλαβόν, οὐ πάντας καταλιπόν, οὐ φθονήσας τοῖς ἄλλοις τῆς δόξης, οὐκ εὐτελεστέρους κρίνας· ἀναλογιζόμενος πάντας, καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης οὐ μεριζομένους ἥνωσεν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀνάξιος ἦν τῆς θείας ὁφρεως καὶ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης ὁπτασίας ὁ μέλλων γενέσθαι προδότης Ἰούδας, τούτου χάριν καὶ

τούς ἄλλους καταλιμπάνει, ἵνα καὶ ἐκείνῳ, μὴ μόνῳ καταλειφθέντι, πᾶσαν ἀπολογίαὶν ὑπερὸν ἀποκαλύψῃ, καὶ τῆς μεταμορφώσεως τοὺς τρεῖς ἀντάρχεις κατὰ τὸν νόμον ἐπισπᾶσθαι μάρτυρας, ἐν αὐτοῖς κατὰ ψυχὴν καὶ τοὺς λοιπούς περιφέροντας».

ΑΓΙΟΣ ΠΡΟΚΛΟΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ

ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΧΑΡΙΤΟΣ

(Απομακρυντοφωνημένη άμιλία του Μητροπολίτου μας)

Θά άπαντήσουμε σήμερα σέ μία άπορία πού είναι πολύ μεγάλη: «Όπως τά βλέπω μέ τήν Όρθοδοξία, τό παιχινίδι ξεκινά στή μέση. Ό άνθρωπος θέλει δέ θέλει πρέπει νά παίξει κι' άν άρνηθεϊ νά παίξει άλλοίμονό του καί μάλιστα αιώνια. Επιπλέον ξεκινά τό παιχινίδι θεβαρημένο μέ τό προπατορικό άμάρτημα, πού δέν είναι άλλο από τήν πεσμένη φύση του, ενάντια στήν όποία πρέπει ν' αγωνιστεί. Παρ' όλα αυτά τά έρωτήματα εύχαριστώ τό Θεό πού μ' έπλασε».

Είναι ένα θέμα τό πώς καταλαβαίνει κανείς τά πράγματα του Θεού, γιατί όταν ό άνθρωπος δέν έχει τήν πνευματική γνώση καί ή λογική του άκόμη δέν είναι άγία. Όταν άγιαστεί ή λογική μπορεί ό άνθρωπος νά καταλάβει πώς ενεργεί ό Θεός καί ποιά είναι ή σχέση του ανθρώπου μέ τόν Θεό. Ένόςω εϊραστε σέ μία κατάσταση όχι φωτισμού του νοϋ, τότε δυσκολευόμαστε νά καταλάβουμε πάρα πολλά πράγματα. Γι' αυτό λένε οι Πατέρες, όταν διαβάσεις ένα πατερικό κείμενο, μπορεί νά διαβάσεις τά 3/4 καί νά μήν καταλάβεις τί λέει. Όμως δέν πειράζει. Διάβασε τό κείμενο καί άσχολήσου μ' αυτά πού καταλαβαίνεις τώρα καί σιγά-σιγά τά υπόλοιπα θά τά καταλάβεις σύν τώ χρόνω. Άπλά πράγματα, άνθρωπινα δέν μπορούμε νά τά εννοήσουμε π.χ. ότι άφορά ένα άνθρωπο άν δέν ξέρεις τήν κληρονομικότητά του, τόν τόπο πού γεννήθηκε, πού μεγάλωσε, τί γνώσεις έχει, δέν καταλαβαίνεις τί άνθρωπος είναι. Πόσο μάλλον περισσότερο γιά τό πώς σκέφτεται καί πώς ενεργεί ό Θεός, καί πώς σκέφτονται οι Άγιοι.

Λέει ό Άγιος Ιωάννης της Κλίμακας: «Τίς δύναται γνώναι καρδίαν ανθρώπου ήου-χαστού;». Ποίος μπορεί νά γνωρίσει τήν καρδιά του ανθρώπου πού προσεύχεται; Είναι άδύνατον. Πολλές φορές ούτε καί ό ίδιος ό άνθρωπος δέν μπορεί νά καταλάβει τόν έαυτό του. Άκόμα καί οι Άγιοι ενεργούν μέ βάση τήν πληροφορία πού έχουν στήν καρδιά τους. Κάνουν πράγματα τά όποία δέν έρμηνεύονται λογικά, αλλά μέ τή χάρη του Άγίου Πνεύματος πού ενεργεί στήν καρδιά τους.

Όλοι γνωρίζουμε τή διδασκαλία της εκκλησίας. Όμως δέν έχουμε όλοι τόν ίδιο βαθμό πνευματικής τελειότητας, ενώ ξέρουμε τί πρέπει νά κάνουμε, εν τούτοις κάνουμε άλλα πράγματα. Στά συνέδρια μέ τούς αίρετικούς βλέπουμε ότι κάτι λείπει απ' αυτούς: είναι ή χάρις του Άγίου Πνεύματος. Οι Άγιοι μπορεί έξωτερικά νά ήταν άγράμματοι καί νά μήν μπορούσαν νά διατυπώσουν μέ σαφήνεια τή διδασκαλία της εκκλησίας, όμως είχαν τή χάρη του Άγίου Πνεύματος. Οι πατέρες όταν είχαν ένα έρώτημα δέν κατέφευγαν τόσο στή λογική, αλλά προσεύχονταν καί διά της προσευχής έλάμβαναν τήν άπάντηση. Ό Θεός όμως δέν έπηρεάζει τήν έλευθερία του ανθρώπου επ' ούδενί λόγω. Όλα όσα γράφτηκαν στή Γραφή από τούς προφήτες, δέν ήταν προκαθοριστικά. Τά προέβλεπαν επειδή θά γίνονταν, γι' αυτό καί τά είπαν οι Άγιοι. Έτσι δέν καταργείται ή έλευθερία του ανθρώπου. Διότι ό Θεός έχει άρχοντιά. Καί ό,τι δίνει ό Θεός δέν τό παίρνει πίσω. Τά χαρίσματα του Θεού είναι άμετάκλητα. Η έλευθερία της βουλήσεως είναι από τά πρώτα αγαθά. Γι' αυτό καί έχουμε άπόλυτη ευθύνη των πράξεών μας. Εμείς είμαστε υπεύθυνοι γιά τίς πράξεις μας. Δέν φταίει ό προφήτης πού τό είπε.

Τό πώς οι Άγιοι έβλεπαν τά γεγονότα, αυτό είναι έργο της θείας χάριτος. Εγώ έχω δει έναρκετους ανθρώπους, όπως τόν γέροντα Πορφύριο, τόν γέροντα Παΐσιο καί τόν π. Έφραίμ στά Κατουνακία. Πώς αυτοί έβλεπαν χρόνια πριν τό μέλλον; Πήγα στόν γ. Φιλόθεο Ζερβάκο όταν ήμουν 19 πρός 20 χρονών. Έμεινα μία βδομάδα μαζί του, τό 1978. Ό γέροντας όταν πήγα νά τόν χαιρετήσω τήν τελευταία μέρα, μου λέει: «Θέλω νά σου δώσω ένα δώρο». Έψαχνε στό κελλί του πολλή ώρα. Μου έδωσε μία μικρή εικόνιτσα του όσίου Νίκωνος καί μου λέει «πάρε αυτή τήν εικόνα καί νά κηρύττεις μετάνοια». Εγώ γέλασα καί του λέω: «πού νά κηρύξω μετάνοια, στό Άγιο Όρος;» Μου λέει: «Πάρε εσύ τήν εικόνα καί μετά τά 30 σου θα μέ θυμηθείς». Όταν ήρθα στήν Κύπρο καί πήγα νά συγγυρίσω τά πράγματά μου βρήκα αυτή τήν εικόνιτσα.

Οι Άγιοι δέν προκαθόριζαν, απλώς προέβλεπαν μέ τή Χάρη του Άγίου Πνεύματος. Άκόμα καί τά παρελθόντα. Ό Γέροντας Πορφύριος έβλεπε πράγματα 5000 χρόνια πρό Χριστού. Μία φορά έρχόταν από τήν Τήνο καί δίπλα του καθόταν μία άρχαιολόγος, ή όποία δέν ήταν τόσο της Εκκλησίας. Ό γέροντας σχεδόν τυφλός, άρχισε νά της μιλάει. Εκείνη δέν του έδωσε καί πολλή σημασία. Ό γέροντας της περιέγραφε, μέ τή Χάρη του Άγίου Πνεύματος, τί γινόταν άπέναντι στό νησί 5000 χρόνια π.Χ. Μέ τήν προσευχή του βρισκόταν καί έξω από τό Άγιο Όρος. Ό Θεός δέν καλουμεώνεται, ενεργεί μέ τό δικό του τρόπο. Εκείνο πού ξέρουμε είναι ότι ό Θεός ούδέποτε καταργεί τήν έλευθερία του ανθρώπου.

Επειδή τελευταία δημοσιεύονται στον ημερήσιο τύπο ή ακούγονται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης απόψεις που αναφέρονται στην καύση των νεκρών, θεωρούμε σκόπιμο και χρήσιμο να εκθέσουμε παρακάτω μερικές σκέψεις, οι οποίες διακωλύουν το θέμα και διευκολύνουν στη δημιουργία υπευθύνων απόψεων.

Η Ορθόδοξη Έκκλησία ούδέποτε δέχτηκε την καύση των νεκρών, αλλά πάντοτε την αποδοκίμασε ως πράξη ειδωλολατρική και αντίθετη προς τη διδασκαλία της. Βεβαίως, το θέμα δεν είναι δογματικό και δεν προσκρούει σε ρητή απαγόρευση της Αγίας Γραφής. Αλλά κάθε τι που δεν είναι δογματικό δεν σημαίνει ότι είναι και μεταβλητό ή απόβλητο. Όπως υπάρχει το έθιμο δικαιο, ισότιμο και ισόκυρο με το νομικό, έτσι υπάρχει και η παράδοση της πίστεως και της ζωής της Έκκλησίας, ισόκυρη με τη δογματική διδασκαλία της.

Η Έκκλησία αποδοκίμαζε και απορρίπτει την καύση των νεκρών, γιατί η ειδωλολατρική αυτή συνήθεια αναβαίνει στη λειψουργική της παράδοση, στη λατρευτική της ζωή, ακόμη δε και στη θεολογική της διδασκαλία. Η νεκρώσιμη ακολουθία, παρουσία όλων των μελών της εκκλησιαστικής κοινότητας, τα ανάγνωσμά, οι ευχές, τα μνημόσυνα και γενικά όλη η λειτουργία προς τιμή και μνήμη του νεκρού, αποτελούν έκφραση της διδασκαλίας και κοσμοθεωρίας της. Όλα αυτά προϋποθέτουν "παρεκείμενον νεκρόν", που προσρίζεται να ενταφιαστεί στη γη, και μάλιστα βλεπόντως προς την ανατολή, και όχι να καεί και να αποτεφρωθεί σε κλίβανο. Η καύση και η διασκορπίση του νεκρού, είτε πριν είτε μετά τη νεκρώσιμη ακολουθία, είναι πράξη βέβηλη και αντίθετη προς τη διδακτική και κατενυκτική τελειή της κηδείας. Το ίδιο έχει μεγάλη σημασία, διότι η ακολουθία της κηδείας συνδέεται στενά με την άθνησά της ψυχής και με την ανάστας των νεκρών. Βεβαίως, η ανάστας των νεκρών δεν προϋποθέτει απαραίτως την ταφή του σώματος. Είναι όμως συνδεδεμένη με την πανάγκια παράδοση και με το χριστιανικό συναίσθημα του σεβασμού και της τιμής προς το ανθρώπινο σώμα, που είναι κατοικητήριο της ψυχής και ναός του Αγίου Πνεύματος. Γι' αυτό και η Έκκλησία χρησιμοποιεί πάντοτε τιμητικές εκφράσεις, όπως το λείψανο, σπένωμα, σπορός κ.λπ. τα δε νεκροεφεία ονομάζει κοιμητήρια.

Εκτός από την Ορθόδοξη Έκκλησία κι οι άλλες χριστιανικές ομολογίες καταδικάζουν την καύση των νεκρών, διότι η καύση μειώνει τον σεβασμό και την τιμή στον νεκρό και έμβληται την πίστη στην Ανάστας και τη Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου. Η καύση του νεκρού αποτελεί οποσδήποτε πρά-

ξη σκληρή και άψυχολόγητη. Καταστρέφει και εξαφανίζει βάνουσα και άπάνθρωπα το ανθρώπινο σώμα, πράγμα που προσκρούει στην ανθρώπινη συνείδηση, τραυματίζει το θρησκευτικό συναίσθημα και κλονίζει την έμφυτη μεταφυσική πίστη. Ο Ιστορικός Σωζόμενος (400-475 μ.Χ.) αναφέρει στην Ιστορία του (βιβλ. Ε' κεφ. 16), ότι ο σεβασμός και η τιμή της Έκκλησίας προς τους νεκρούς, «ή περί τας ταφάς των νεκρών προμήθεια...» υπήρξε ένας από τους ισχυρότερους λόγους της διαδόσεως του χριστιανισμού ανάμεσα στους ειδωλολάτρες.

Η Έκκλησία δεν εγκαταλείπει τα τέκνα της, τα πιστά τέκνα της, και δεν αποκαρίζεται από αυτά, ακόμα και μετά τον θάνατό τους. Τα συνοδεύει ιστορικά μέχρι την τελευταία τους κατοικία, παραδίδει τα σώματά τους στη μητέρα γη με τιμητικό ενταφιασμό, με ιερές ακολουθίες και κατανυκτικά μνημόσυνα, που αποτελούν και για τους έπιζώντες σπουδαιότατο κεφάλαιο της θρησκευτικής τους ζωής. Αλλά και μετά τον ενταφιασμό ή Έκκλησία δεν εγκαταλείπει τον νεκρό της. Το προσφέρει ένα μνήμα, του σπίνει ένα σταυρό, ένα κερι και μία κανδήλα, άνη και λιβάνι και με πολλές άλλες, υλικές και πνευματικές, συμβολικές και διδακτικές έκδηλώσεις, διατη-

ρει τη μνήμη αιώνια, διατηρεί την κοινωνία και τον σύνδεσμο ζώντων και τεθνεώτων μέχρι τη Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου. Δυστυχώς η σύγχρονη Κοινωνιολογία έχει αποκόψει τον κόσμο των νεκρών από τον κόσμο των ζώντων. Έκει αποξενώνει τους «κοιμηθέντας» από τους ζώντες, ενώ αποτελούν επέκταση και αναπόσπαστο μέρος της ανθρώπινης χριστιανικής κοινωνίας. Ο ζωντανός άνθρωπος βρίσκεται σε καθημερινή ένοψη με τους απελθόντας νεκρούς, τους τιμά και τους σέβεται, τους ένθυμείται και τους αναπαύει, και τους θεωρεί «ζωντανό» στοιχείο και σύνταρο της ζωής του. Ο θάνατος είναι ισόβιος σύντροφος του ανθρώπου και η κοινωνιολογία πρέπει να θεωρεί τους νεκρούς όργανικά μέλη της ζωής και της κοινωνίας. Ποιος ζει χωρίς τη μνήμη των προσφιλών νεκρών του; Ποιος χωρίζει τη ζωή από τον θάνατο; Για να κατανοήσει όμως κανείς τα της Έκκλησίας, πρέπει να ζει μέσα σ' Αύτην και να αισθάνεται όπως Αύτη.

Είναι που είναι σκληρός και φρικτός ο θάνατος. Άς μή τον κάνουμε σκληρότερο με την αποκρουστική και άπαιστα καύση των νεκρών. Ο ένταφιασμός, όπως τον καθιέρωσε η Έκκλησία για τα πιστά τέκνα της, και με τη συμμετοχή όλων των μελών της, είναι πιο ανθρώπινος και πιο ευηρόσδεκτος από την ψυχολογία και την έμφυτη μεταφυσική πίστη του ανθρώπου, ένθενθιμίζουν την Ταφή και την Ανάστας του Χριστού αλλά και κάθε ανθρώπου.

Ταφή ή καύση των νεκρών

Πρωτ. Κλεάνθη Παντελή

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Πρωτ. Παντελεήμονος Δαλίτη

**«Εορτάζει σήμερα
ή οικουμένη τούς
λαμπρούς αγώνες σου,
Παντελεήμων άθλητά»**

Ο Άγιος Παντελεήμων γεννήθηκε στη Νικομήδεια στα χρόνια της βασιλείας του διώκτου των χριστιανών Μαξιμιανού. Ο πατέρας του, Ευστόργιος, ήταν ειδωλολάτρης και η μητέρα του Εύβουλη, ήταν χριστιανή. Από την παιδική του ηλικία φρόντισαν να τον μορφώσουν αναθέτοντάς τον στον μεγάλο διδά-

σκαλο Ευφρόσυνο πλησίον του οποίου έμαθε την ιατρική τέχνη. Από τη μητέρα του διδάχθηκε τη χριστιανική πίστη, αλλά δεν πρόλαβε να βαπτισθεί, γιατί είχε την άτυχία να την χάσει πολύ γρήγορα και έτσι να μείνει πιστός στη θρησκεία του πατέρα του. Κατά τον Συναξαριστή ήταν εύφυς, ώριμος και γλυκός. Είχε δε τόσο επιτυχημένη επίδοση στην ιατρική επιστήμη, ώστε ο Μαξιμιανός τον προόριζε για ιατρό του παλατιού. Καί α οικονομία Θεού στον δρόμο του βρέθηκε ο άγιος ιερέυς Ερμόλαος από τον οποίο κατηχήθηκε και αργότερα βαπτίστηκε χριστιανός. Ένα θαύμα έγινε αφορμή να πιστέψει ολοκληρωτικά και να αναθέσει τη ζωή του στα χέρια του Θεού. Καθώς βάδιζε μιά μέρα συνάντησε στο δρόμο ένα παιδί που πριν λίγο τό είχε δαγκώσει ένα δηλητηριώδες φίδι. Τό παιδί ήταν νεκρό και δίπλα στεκόταν τό φίδι. Τότε ο Άγιος έκαμε τό σημείο του Σταυρού και λέγοντας «Μέ τη δύναμη του ονόματος του Χριστού σήκω», αναστήθηκε τό παιδί. Τό δέ φίδι έσκασε. Από τότε άρχισαν τά θαύματα του Άγιου. Άρρωστοι με άνίατα πάθη έθεραπεύοντο από τον Άγιο και τίποτα δεν ήταν άδύνατο γι' αυτόν. Μηροστά στά μάτια του Μαξιμιανού θεραπεύει ένα παράλυτο, που παρά τίς έκτενείς δεήσεις τους δεν κατόρθωσαν να θεραπεύσουν οί ειδωλολάτρες ιερείς. Τό σπίτι του γίνεται κέντρο αγάπης και φιλανθρωπίας.

Άνυποχώρητος Όμολογητής και Μάρτυρας

Συγχρόνως όμως με τη δόξα του άρχίζουν και τά μαρτύριά του. Οί έχθροί του τον καταγγέλλουν στον Μαξιμιανό ότι βρίζει τούς θεούς και κηρύττει τον Έσταυρωμένο Χριστό. Καλείται να άρνηθεί τον Χριστό και να θυσιάσει στα είδωλα, αλλά εκείνος δεν ύποχωρεί, δεν φοβάται τά βασανιστήρια και δημόσια κηρύττει την πίστη στον αληθινό Θεό των χριστιανών. Στίς κολακείες και τίς ύποσχέσεις του βασιλέως δεν κάμπτεται. Μένει άμετακίνητος και έτοιμος να δεχθεί τά μαρτύρια. Στην άρχή του ξεπρίζουν τίς σάρκες με σιδερένια νύχια μέχρι που φαίνονται τά κόκαλα και τά νεύρα. Ύστερα με αναμμένες λαμπάδες του καίνε τίς πληγές. Εκείνος την ώρα του μαρτυρίου προσεύκεται και θυματοουργικά θεραπεύεται. Μετά τον ρίχνουν σ' ένα βαρέλι με βρασιύ μολύβι, αλλά μένει άβληβής. Του δένουν στο λαιμό βαριά πέτρα και τον ρίχνουν στη θάλασσα. Πάλι ο Χριστός παρουσιάζεται και τον λυτρώνει. Τον ρίχνουν στα πεινασμένα άγρια θηρία κι εκείνα αντί να τον κατασπαρά-

ζουν τον πλησιάζουν φιλικά και του γλύφουν τά χέρια. Τέλος τον δένουν σε μιά έλιά και τον αποκεφαλίζουν. Και πάλι ο Θεός δείχνει σημεία της παρουσίας Του. Τό ξίφος του δημίου λιώνει όπως τό κερί, αντί για αίμα ρέει γάλα και ή έλιά αυτόματα καρποφορεί. Ήταν 27 Ιουλίου του έτους 304μ.Χ.

Γνήσιο πρότυπο για κάθε νέο.

Τά διδάγματα από τη ζωή του Άγιου είναι πολλά. Είχε ακλόνητη πίστη στον Χριστό. Δεν φοβήθηκε τό μαρτύριο της όμολογίας. Τίς γνώσεις του διέθεσε με αγάπη για την εξάλειψη του ανθρώπινου πόνου. Αναδείχθηκε ένας γνήσιος δούλος του Χριστού. Για κάθε χριστιανό είναι ένα τέλειο υπόδειγμα, ιδιαίτερα όμως ένα αυθεντικό πρότυπο για κάθε νέο. Τό ότι ήταν νέος και θυσιάστηκε για τον Χριστό μπορεί περισσότερο να έμπνεύσει τούς νέους μας που καλύτερα παραδειγματίζονται από συνομήλικούς τους. Θά μείνουμε σε τρία σημεία της ζωής του που είναι άρκετά για να όφυνίσουν κάθε νεανική ύπαρξη.

1. Αναζητούσε την αλήθεια. Τον καίετρωγε ή έπιθυμία της αλήθειας. Από τον πατέρα και τον διδάσκαλό του είχε διδαχθεί την ειδωλολατρία. Από τη μητέρα του τον Χριστιανισμό. Δεν ήξερε ποδ βρισκόταν ή αλήθεια γι' αυτό αναζητούσε, έρευνούσε, ώσπου ο Θεός του παρουσίασε τον άγιο Ερμόλαο. Διαλέχτηκε μαζί του πολλές φορές μέχρι που διαπίστωσε ότι εκεί βρισκόταν ή πηγή που ξεδίψασε τη φλόγα της ψυχής του. Τά σημερινά παιδιά αναζητούν την αλήθεια. Θέλουν να τη γνωρίσουν. Έρευνούν τά πάντα. Κάνουν όμως ένα μεγάλο λάθος. Δεν κτυπούν την πόρτα της Εκκλησίας, όπου ύπάρχει ή μοναδική αλήθεια, ο Χριστός. Εκείνος είναι ή ύδός και ή αλήθεια και ή ζωή. Τα λησποδούν στα μονοπάτια της περιπέτειας. Αναζητούν την αλήθεια στις ανατολικές ιδεολογίες. Παγιδεύονται στα δίχτυα εκείνων που τούς ύποσχονται την αλήθεια, αλλά τούς προσφέρουν την αληθοφανή πλάνη. Γέμισαν οί μεγαλουπόλεις μας από αίρετικές παρασυναγωγές. Στους δρόμους συναντάμε με κιθάρες τούς Γιόγκι και τά παιδιά του Μω. Είναι παιδιά που ζητούν την αλήθεια. Άς καταφύγουν στην Εκκλησία. Άς αναζητήσουν έναν έμπειρο πνευματικό. Άς κάνουν ό,τι έκανε ο άγιος Παντελεήμων.

2. Η αλήθεια τον έλευθέρωσε από τη λατρεία των είδωλων. Όταν γνώρισε τον Χριστό, έλευθερώθηκε από τά πάθη και τίς άδυναμίες των ειδωλολατρικών θεοτήτων. Πρίν γνωρίσει τον Χριστό βρισκόταν στο σκοτάδι. Μετά βρέθηκε στο φώς της χαράς. Αναζητούν τά παιδιά την έλευθερία. Η έλευθερία δεν βρίσκεται στην άσυδοσία, αλλά στην πειθαρχία. Έλεύθερος είναι εκείνος που πειθαρχεί στο θέλημα του Θεού. Όποιος πειθαρχεί στο δικό του θέλημα γίνεται δούλος των παθών κι όχι έλεύθερος. Κοντά στον Χριστό βρίσκεται ή έλευθερία. «Γνώσεσθε την αλήθεια και ή αλήθεια έλευθερώσει ύμās». «Όσοι άπορρίπτουν τον Θεό, άπορρίπτουν και την έλευθερία. Διότι «οδ δέ τό Πνεύμα Κυρίου εκεί έλευθερία» (Β' Κορινθ. γ' 18). Η έλευθερία δεν κατακτάται με τά συλλαλητήρια και τίς διακηρύξεις μόνο, αλλά κυρίως με τον αγώνα κατά των παθών και την ένσωμάτωσή μας στο Χριστό.

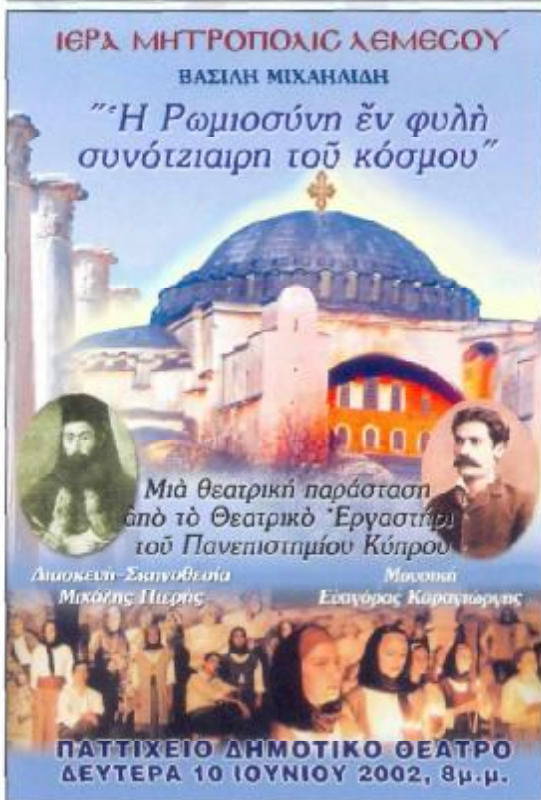
3. Έζησε τό μυστήριο της αγάπης. Βρέθηκε δίπλα στον

ανθρώπινο πόνο. Έδωσε τὸ πᾶν γιὰ τὴν ἀνακούφιση τῶν πονεμένων. Μέχρι καὶ σήμερα μὲ τίς μυστικές χειρουργίες του χαρίζει τὴ καρὰ τῆς υἱείας σ' ὅλους ἐκείνους πού μὲ πίστη τὸν ἐπικαλοῦνται. Ἡ σημερινή ἀγάπη εἶναι ἐγωϊστική καὶ ψεύτικη. Πίσω ἀπὸ τίς χειραφίες καὶ τὰ καρόγελα κρύβεται μίσος καὶ ὑποκρισία. Αὐτὸ βλέπουν τὰ παιδιὰ καὶ ἐπαναστατοῦν. Θέλουν τὴ γνήσια ἀγάπη. Διοργανώνουν κοινότητες, παραδίδονται στὸν αἰσθησιασμό, ἐπιδιώκουν τὴ φιλία καὶ τὸν ἔρωτα γιὰ νὰ βροῦν μέσα σ' αὐτὰ ἀγάπη. Γρήγορα ὁμως ἀπογοστεύονται. Ἡ τελεία ἀγάπη βρίσκεται μόνο

στὸν Θεό πού εἶναι ἀγάπη. Μόνο ὁποῖος εἶναι ἐνωμένος με τὸν Θεό τῆς ἀγάπης μπορεῖ νὰ θυσιάσεται γιὰ τὸν συνάνθρωπό του.

Ὁ Ἅγιος Παντελεήμων ἦταν ὁλοκληρωμένη προσωπικότητας. Τὴν τελειότητά του ἐπαιρνε ἀπὸ τὸν Χριστό μὲ τὸν ὁποῖο καὶ στὴ ζωὴ του καὶ στὸ μαρτύριό ἦταν ἄρρηκτα ἐνωμένος. Ὡς παραδειγματιστοῦν οἱ νέοι μας ἀπὸ τὴ διαγωγή του. Ὅσοι ἀναζητοῦν τὴν ἀλήθεια, ὅσοι ποθοῦν τὴν ἐλευθερίαν, ὅσοι ἐπιθυμοῦν τὴν ἀγάπην, ἄς ἀκολουθήσουν τὸν δρόμο πού ἀκολούθησε ὁ τιμώμενος Ἅγιος.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
ΒΑΣΙΛΗ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ
*"Ἡ Ρωμιοσύνη ἐν φυλῇ
 συνότητῳ τοῦ κόσμου"*

Μία θεατρικὴ παράσταση
 ἀπὸ τὸ Θεατρικὸ Ἐργαστήρι
 τοῦ Πανεπιστημίου Κύπρου

Διευκυντ-Σταυροθεοδία
 Μιχαὴλ Πιερῆς

Μονοποιῶν
 Εὐαγόρας Καραγιωργιανός

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΔΕΥΤΕΡΑ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2002, 8μ.μ.

"Ἡ ΡΩΜΙΟΣΥΝΗ ΕΝ ΦΥΛΗ ΣΥΝΟΤΤΖΙΑΙΡΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ"

ἐπιμέλεια καὶ παρουσίαση κειμένων
 πρεσβυτέρας Κυριακῆς Μιχαηλίδου - Φιλολόγου

πρῶτη φορά ἀπὸ τὸν καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Κύπρου κ. Μιχαὴλ Πιερῆ καὶ στηρίζεται στὰ ἀριστουργηματικά διαλεκτικὰ ἔργα τοῦ Βασίλη Μιχαηλίδου: "Ἡ ἐννάτη Ἰουλίου 1821", "Ἡ Χιώτισσα", "Ἡ Κύπρος πρὸς τοὺς λέγοντας ὅτι δὲν εἶναι Ἑλληνική" καὶ "Ἡ Ἀνεράδα".

Ἡ ἀνεπανάληπτη αὐτὴ παράσταση δόθηκε μέσα σ' ἓνα κατάμεστο θέατρο, συγκίνησε καὶ ἱκανοποίησε πλήρως τοὺς θεατὲς. Τὰ ταλαντοῦχα παιδιὰ τοῦ Πανεπιστημίου μας ἔδωσαν τὸν καλύτερο ἑαυτό τους. Ζήσαμε τὰ θαύματα καὶ τὰ ὁράματα τῆς Ρωμιοσύνης.

Ἐνα ποίημα τῆς πονεμένης "καρδιάς τοῦ τόπου" εἶναι τὸ ἔργο αὐτὸ τοῦ Βασίλη Μιχαηλίδου. Μέσα σ' αὐτὸ ἀκοῦς τὸ βουβὸ κλάμα, τὸ μικρὸ παράπονο τοῦ τόπου, ἀλλὰ καὶ ζεῖς τὴν ἀντί-

σταση καὶ τὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐλευθερίαν. Ἐκεῖ ὁμως πού μάτωσε πιὸ πολὺ ἢ μνήμη ἦταν στὴ θυσία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κυπριανοῦ. Ἐνῶ τοῦ προτείνεται νὰ διασωθεῖ, ἀρνεῖται, γιατί πιστεύει πὺς ἡ θυσία τοῦ ἐνός - τοῦ ποιμένα - εἶναι προτιμότερη παρὰ ὁ θάνατος τῶν πολλῶν. *"παρὰ τὸ γαῖμα τῶν πολλῶν ἐν κάλλιον τοῦ Πισκόπου"*, καὶ γίνεται ὁ πρῶτος σταυροφόρος - Ἐθνομάρτυρας τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὁ Ἐθνομάρτυρας τῆς Ρωμιοσύνης τοῦ Νότιου. Τῆς Ρωμιοσύνης πού στηριγμένη σπὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τὸν Ἑλληνισμό ἀποτελεῖ τὴν παρκαιοθήκη καὶ τὴν πηγὴ ἀπὸ τὴν ὁποία ἀντλοῦμε τὴ δύναμιν γιὰ τὴν ἐθνική μας ἐπιβίωση. *"Ἡμουν δευτρών πού στέκετον στὸ ρέμα, τοὺς ἀνέμους τζ' ὅσοι τζι' ἂν ἦσαν πάνω μου ἀνέμοι τζ' ἂν ἐδόσαν, ἦτουν οἱ ρίζες μου βαθικιά τζι' δὲν μὲ ξεριζῶσαν. Ἐρίψαν τὰ φύλλα μου ἐρίψαν τοὺς ἄθθους μου, ἐκαταφασελλῶσαν με τζι' ἐκάψαν τοὺς πολλούς μου. Ἐσείσαν με τζ' ἐκλίναν με τζ' ἐκόψαν τὰ κλωνιά μου. Μ' ἀππέσσω στέκεται γερή ἡ ρίζα τζ' ἡ καρκιά μου"*.

«Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρησιμότητός σου, Κύριε»

Πρεσβ. Μιχαὴλ Βοσκοῦ

Ὅλοι γνωρίζουμε ὅτι ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ ἔτους, ἡ Πρωτοχρονιά, εἶναι ἡ πρώτη τοῦ μηνὸς Ἰαννουαρίου. Αἱγοὶ ὁμῶς γνωρίζουν ὅτι ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας ἔτους, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Πρωτοχρονιά, εἶναι ἡ πρώτη τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, ἡ Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ὅπως ἀναφέρουν τὰ λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἡ λέξη Ἰνδικτιῶν (ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὴ λατινικὴ λέξη Indictio καὶ σημαίνει ὁρισμός ἢ διάγγελμα) δηλώνει διάταγμα τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων, βάσει τοῦ ὁποίου ἐπεβόλλετο στοὺς ὑπκόους τοὺς ἢ κατ' ἔτος πληρωμὴ γενικοῦ φόρου γιὰ τὴ συντήρηση τοῦ ρωμαϊκοῦ στρατοῦ. Αὐτὸ τὸ διάταγμα ἀνανεωνόταν κάθε δεκαπέντε χρόνια, γιατί τόσα χρόνια διακοῦσε ἡ στρατιωτικὴ θητεία τῶν Ρωμαίων πολιτῶν. Ἔτσι καὶ ἡ ἀριθμηση τῶν ἐτῶν στὴν Ἀρχαία Ρώμη γινόταν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῆς Ἰνδικτιῶνος, πού σήμαινε περίοδο δεκαπέντε ἐτῶν (π.χ. δέκατο ἔτος τῆς δεκάτης Ἰνδικτιῶνος). Οἱ Πατριάρχες τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρέλαβαν καὶ χρησιμοποιοῦσαν τὴ λέξη Ἰνδικτιῶν καὶ στὰ δικὰ τους θεσπίσματα καὶ ἐγκυκλίους, χωρὶς βέβαια νὰ ἀριθμοῦν καὶ τὴν ἀκολουθία τῶν Ἰνδικτιῶνων.

Ὁ μῆνας Σεπτέμβριος εἶναι ὁ μῆνας κατὰ τὸν ὁποῖο, μετὰ τὴ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν, ἀρχίζει καὶ πάλι ἡ σπορά τῆς γῆς. Ἔτσι λογίζεται ὡς ἀρχὴ τοῦ νέου ἔτους, τοῦ νέου ἐνιαυτοῦ. Κατὰ τὴν πρώτη αὐτοῦ τοῦ μηνὸς σὺν Ἐκκλησίᾳ μας ψάλλεται ἡ Ἀκολουθία τῆς Ἀρχῆς τῆς Ἰνδίκτου, πού εἶναι μιά μοναδικὸν κάλλους Ἀκολουθία. Ἐορτάζοντας τὴν Ἐκκλησιαστικὴ Πρωτοχρονιά ζητοῦμε ἀπὸ τὸν Δημιουργό τῆς κτίσεως, ὁ Ὅποιος ἔθεσε «καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ», νὰ εὐλογῇ τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρησιμότητός Του, νὰ φυλάττει ἐν εἰρήνῃ

τὰ πλήθη τῶν Ὁρθοδόξων, νὰ καταβάλει τίς ποικίλες αἵρέσεις, νὰ μᾶς χαρίσει καιροὺς καρποφόρους, εὐκρασίαν ἀέρων καὶ βροχὰς ἐγκαίρους.

Υπάρχει ὁμῶς ἀκόμη ἓνα δεδομένο στὴν Ἀκολουθία τῆς Ἀρχῆς τῆς Ἰνδίκτου, πού μὴν καθιστᾷ πανηγυρικώτερη καὶ τῆς προσδίδει τὸν χαρακτήρα Δεσποτικῆς εορτῆς. Σύμφωνα μὲ τὸ Συναξάριο τῆς πρώτης τοῦ Σεπτεμβρίου, κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέρα εἰσῆλθε ὁ Κύριός μας στὴ Συναγωγὴ τῆς πατρίδας Του τῆς Ναζαρέτ καὶ ἔκανε τὸ πρῶτο Του κήρυγμα, σὲ τὸ ὁποῖο μί-

ληψε γιὰ τὸ σωτηριολογικὸ Του ἔργο. Τοῦ δόθηκε τὸ χειρόγραφο τοῦ Προφήτῃ Ἡσαΐα, ὅπως μᾶς διηγεῖται ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (Λουκ. 4,16 κ.ε.), καὶ ἀφοῦ τὸ ξετύλιξε βρῆκε καὶ διάβασε τὸ σημεῖο ὅπου ἦταν γραμμένα τὰ λόγια: «Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὐ εἵνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν ... κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν». Ὑστερα τύλιξε τὸ χειρόγραφο, τὸ ἔδωσε στὸν ὑπῆρέτῃ τῆς Συναγωγῆς καὶ ἐξήγησε σὲ συγκεντρωμένο πλῆθος ὅτι ἡ προφητεία αὐτὴ βρῆκε τὴν ἐκπλήρωσή της σὲ τὸ πρόσωπό Του. «Σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφή αὕτη ἐν τοῖς ὠσίν ὑμῶν».

Ἡ ἔννοια τοῦ χρόνου πάντοτε ἀσκούσε καὶ ἀσκεῖ στοὺς ἀνθρώπους μιά ἰδιαίτερη γοητεία· ἡ ἔννοια τοῦ χρόνου βέβαια, ὅπως οἱ ἄνθρωποι τοῦ παρόντος κόσμου τὴν κατανοοῦν, ὡς διαδοχὴ δηλαδὴ παρελθόντος, παρόντος καὶ μέλλοντος. Αὐτὴ τὴ γοητεία μὴν ζοῦμε κάθε χρόνο ὅταν φεύγει ὁ παλιός ὁ χρόνος καὶ ἔρχεται ὁ νέος· πὶ ζήσαμε δὲ ἀκόμη ἐντονώτερα μὲ τὴν πρόσφατη ἀλλαγὴ τοῦ αἵωνα καὶ τῆς χιλιετίας. Γιὰ μᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς ὁμῶς ἄλλη εἶναι ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἔννοια τοῦ χρόνου.

Κατ' ἀρχάς γιά μᾶς τοὺς Χριστιανοὺς ὁ χρόνος δέν εἶναι μιά ἔννοια ὑπερφυσική, ὅπως εἶναι γιά πολλοὺς ἀνθρώπους, ἀλλά εἶναι δημιούργημα τοῦ Θεοῦ. Ὁ Τριαδικός Θεός εἶναι ἔξω καί πάνω ἀπὸ τὸν χρόνο, γι' αὐτό καί ὀνομάζεται ἄχρονος καί αἰdios. Δημιούργησε δέ τὸν χρόνο, ὅταν δημιούργησε τὸν κόσμον. Πρὶν ἀπὸ τὴ δημιουργία τοῦ κόσμου δέν ὑπάρχει χρόνος, γιατί ὑπάρχει μόνο ὁ ἄκτιστος καί ἀδημιούργητος, ὁ ἄχρονος καί αἰdios Θεός. Ὁ χρόνος εἶναι μιά κατηγορία τοῦ παρόντος κόσμου, πού ἔχει ἀρχή, ἀλλά θά ἔχει καί τέλος, γιατί σπὴν αἰώνια Βασιλεία τῶν οὐρανῶν θά ξεπεραστεῖ ἡ ἔννοια τοῦ χρόνου, ὅπως κατανοεῖται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ παρόντος κόσμου.

Μετὰ τὴν πτώση τῶν Πρωτοπλάστων ὁ χρόνος ὑπηρετοῦσε τὴ φθορά καί τὸν θάνατο, μέχρι τὴ στιγμή πού εἰσῆλθε μὲ τὸν πῶ ἐντυπωσιακὸ τρόπο στὸν χρόνο ὁ ἄχρονος Θεός, μέχρι τὴ στιγμή πού τὸ αἶνιο εἰσέβαλε σπὴν Ἱστορία τοῦ κόσμου. Πότε ἔγινε αὕτὴ ἡ μεγάλη τομὴ σπὴν Ἱστορία τοῦ κόσμου; Ὅταν ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ, τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος κατεδέχθη νά γίνει ἄνθρωπος, νά συλληφθεῖ ἐκ Πνεύματος Ἁγίου σπὴ μήτρα τῆς Παρθένου Μαρίας καί νά γεννηθεῖ μέσα στὰ δεδομένα τοῦ δικοῦ μᾶς κόσμου. Ἐκτοτε ὁ χρόνος παύει νά ὑπηρετεῖ πλέον τὴ φθορά καί τὸν θάνατο, ἀλλά μεταμορφώνεται μέσα σπὴ ζωὴ τοῦ ζῶντος Σώματος τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Μέσα σπὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ὁ χρόνος δέν εἶναι πιά μιά σταθερὴ πορεία ἀπὸ τὸ παρελθόν πρὸς τὸ μέλλον, ἀλλά εἶναι ἕνα διαρκές παρόν, ὅπου συναντῶνται παρελθόν καί μέλ-

λον. Ὅπως γιά τὸν ἄχρονο καί αἰδιο Θεό δέν ὑπάρχει παρελθόν, παρόν καί μέλλον, γιατί "μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καί χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία" (Β' Πέτρ. 3,8), ἔτσι καί γιά τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας δέν ὑπάρχει παρελθόν, παρόν καί μέλλον, ἀλλά μπορούμε τόσο τὸ παρελθόν ὅσο καί τὸ μέλλον νά τὰ ζήσουμε στὸ παρόν.

Τὰ γεγονότα τοῦ παρελθόντος εἶναι διαρκῶς παρόντα σπὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτός δέ εἶναι καί ὁ λόγος πού ψάλλουμε «Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου ...» ἢ «Σήμερον κρεμνᾶται ἐπὶ ξύλου ...», ὅχι γιατί ὁ Χριστός ξαναγεννιέται ἢ ξανασταυρώνεται, ἀλλά γιατί ἡ Γέννηση καί ἡ Σταύρωσή Του δέν εἶναι γεγονότα τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ γεγονότα διαχρονικά, γεγονότα πού τὰ ζοῦμε σήμερον ὅπως τὰ ἔζησαν καί οἱ ἄνθρωποι τοῦ τότε. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καί τὰ γεγονότα τοῦ μέλλοντος εἶναι διαρκῶς παρόντα σπὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Μέσα σπὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καί κυρίως μέσα σπὴ Θεία Λειτουργία ζοῦμε τὴν ἀναμενόμενη αἰώνια Βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὡς παρούσα.

Ὁ χρόνος εἶναι ἐντελῶς μεταμορφωμένος μέσα σπὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας κι αὐτὸν τὸν μεταμορφωμένο χρόνο, αὐτὴν τὴν ὑπέρβαση τοῦ χρόνου ζοῦν οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μᾶς μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ πού ἐνοικεῖ μέσα τους. Αὐτὸν τὸν μεταμορφωμένο χρόνο, αὐτὴν τὴν ὑπέρβαση τοῦ χρόνου καλοῦμαστε κι ἐμεῖς νά ζήσουμε σπὴν προσωπικὴ μᾶς ζωὴ, γιά νά μπορέσουμε νά ζήσουμε, ὅπως καί οἱ Ἅγιοί μᾶς, τὴν ἀναμενόμενη αἰώνια Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἥδη ἀπὸ αὕτὴ τὴ ζωὴ.

Προβληματισμοὶ καί τάσεις στὴ σύγχρονη λειτουργικὴ ἀναγέννηση

Τὸ θέμα τῆς λεγομένης λειτουργικῆς ἀναγεννήσεως χρήζει θεολογικῆς ἐρμηνείας κι ἐντάσσεται στὸ ἐκκοσμηκενὸ φρόνημα. Κατὰ τὴν ἀγιογραφικὴ καί ἀγιοπατερικὴ διδασκαλία καλούμεθα νά διατηρήσουμε ἀλώβητη τὴν Παράδοση. Δέν εἶναι δυνατὴ ἡ ἄμεση καί πλήρης κατανόηση τῶν πάντων καί ἡ μετάφραση τῶν λειτουργικῶν κειμένων, ἡ συντόμευση καί ἡ ἀπλούστευση δέν θά φέρει τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, ὅπως δέν ἔγινε κι ἄλλοῦ.

Ἄν ποῦμε "εἰρήνη σέ ὅλους" καί ὅχι "εἰρήνη πᾶσι", λύσαμε τὰ προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας; Ἡ "χάρις" δέν τὸ καταλαβαίνουμε, ἡ "χάρη" τὸ καταλαβαίνουμε; Ἡ "κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος" πῶς θά εἰπωθεῖ; Τί σημαίνει, ἀλήθεια, "εἰρήνη", "χάρις", "κοινωνία"; Εἶναι, ἀδελφοί μου, "ιδεαλιστικὸ τεῖχος" ἡ Θ. Λειτουργία; Δέν μιῶ καθόλου γιά μαγικὴ γλῶσσα ἐδῶ. Ἡ μετάφραση ἢ ἡ μεταγλώττιση ἢ ὅπως ἄλλοιῶς τὴν ποῦμε πιστεύετε ὅτι θά λύσει τὸ μεγάλο πρόβλημα τοῦ μὴ ἐκκλησιασμοῦ τῶν πολλῶν ἀνθρώπων; Μήπως δημιουργήσει καί τότε ἄλλα ἰσχυρότερα τεῖχη; Μήπως ἔχουμε τότε ἄλλες διαιρέσεις φοβερές σπὴν Ἐκκλησία μὲ τὴ νέα ἢ τὴν παλαιὰ γλῶσσα, ὅπως μὲ τὸ νέο ἢ τὸ πα-

λαιό ἡμερολόγιο, παλαιορθόδοξους καί νεορθόδοξους; Αὐτοὶ πού ἐκκλησιαζοῦνται συχνά, συνήθως δέν παραπονοῦνται. Αὐτοὶ πού δέν ἐκκλησιαζοῦνται, ψάχνουν καί βρῖσκουν προφάσεις γιά τὸν δεσπότη, τὸν παπὰ, τὸν ψάλτη, τὴ γλῶσσα καί λοιπὰ.

Ἡ λατρεία εἶναι συνυφασμένη μὲ τὴν ἀσκητικὴ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μᾶς. Ἡ ἀνανέωση θά εἶναι κυρίως ἐσωτερικὴ, στίς ψυχές ποιμένων καί ποιμαινομένων, διὰ τῆς ἀνακαινιστικῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ ἱερεὺς πρῶτίστα εἶναι λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου καί τὸ κήρυγμα θά πρέπει νά εἶναι χριστολογικόν, ἀγιολογικόν καί σωτηριολογικόν. Οἱ ἐπιχειρούμενες ἀλλαγές σπὴ θεία λατρεία θά δημιουργήσουν διχασμό καί ταραχὴ καί δέν ἀποτελοῦν πραγματικὸ ποιμαντικὸ πρόβλημα κι ἀπαιτησὴ τοῦ πιστοῦ λαοῦ. Ἡ ἐμπροϋπόθετη συμμετοχὴ τῶν πιστῶν στὸ μυστήριον τῆς Θείας Λειτουργίας ἀποτελεῖ πράγματι οὐσιαστικὴ σχέση μὲ τὴν Ἐκκλησία. Ἡ λειτουργικὴ γλῶσσα θά πρέπει νά μείνει ἀνέπαφη γιά πολλοὺς σημαντικούς λόγους. Ἡ ἐμμονὴ σπὴν Παράδοσή μᾶς θά προσφέρει τὴν καλύτερη μεταμόρφωση καί χαρίτωσιν τοῦ πιστοῦ.

Περὶ τὴν εἰσηγήσεως τοῦ μοναχοῦ Μωυσῆ Ἀγιορείτη, πὸν πραγματοποιήθηκε στὸ Α' Λειτουργικὸ Συνέδριο σπὴ Θεσσαλονικὴ στίς 27.2.2002.

Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ Τ

Πρωτ. Μιχαήλ Α. Μιχαήλ

(Εἰς μνήμῃ τῆς μητρός μου Αἰκατερίνης)

Χάρη στίς ὑπέροχες ἀρετές τῆς ἡ Παναγία μας, γιά τήν ὁποία τά λόγια τῶν ἀνθρώπων εἶναι φτωκά, ὁξιώθηκε νά γίνη ἡ Μητέρα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, Μητέρα καί πηγὴ τῆς ζωῆς. Εἶναι τό κεφάλαιο ὅλων τῶν θαυμάτων τοῦ Θεοῦ. Ἀποδείχθηκε ἡ "ὑψηλότερα τῶν Οὐρανῶν καί καθαρώτερα λαμπρόνων ἡλιακῶν, ἡ Ἀγιοτέρα ὅλων τῶν Ἀγίων, ἡ τιμιώτερα τῶν Χερουβεὶμ καί ἐνδοξοτέρα ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεὶμ". "οὐκ ἔστι ... τοῖς δούλοις σου θάνατος, ἐκδημούντων ἡμῶν ἀπό τοῦ σώματος καί πρὸς σέ τόν Θεόν ἐνδημούντων, ἀλλὰ μετάστασις ...".

"Ὅταν ὁ Κύριός μας ὁ Ἰησοῦς θέλησε νά παραλάβει κοντά Του τὴ δική Του μητέρα, τρεῖς μέρες πρὶν, τῆς φανέρωσε διὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ὅτι πρόκειται νά γίνη ἡ μετάστασίς τῆς ἀπὸ τῆ γῆ στὸν οὐρανό. "Μηδέν οὖν ἐπὶ τούτῳ θορυβηθῆς, ἀλλὰ μετ' εὐφροσύνης δέξαι τόν λόγον, καί γάρ πρὸς θάνατον ἔρχη ζωήν". Αὐτά λέγει ὁ Υἱός σου: "εἶναι καιρός νά παραλάβω τὴ Μητέρα Μου κοντά Μου". Γι' αὐτό νά μὴν ταραχθῆς, ἀλλὰ δέξαι τό μήνυμα μέ εὐφροσύνη, ἐπειδὴ μεταβαίνεις σέ ζωὴ ἀθάνατη.

Μόλις τό ἄκουσε ἡ Θεοτόκος, χάρηκε πολὺ καί ἀπὸ τόν πολὺ πόθο τῆς νά μεταβῇ στὸν Υἱό τῆς ἀνέβηκε μέ βιασύνη καί προθυμία στὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν γιά νά προσευχηθῇ. Τότε ἀκολούθησε τό ἐξῆς θαῦμα: "Κλίνουν γάρ ἐξ ἑαυτῶν τά παρά τό ὄρος φυτά, ὥσπερ ἔμψυκα δούλα τό προσήκον σέβας τῇ Δεσποίνῃ ἀποπληροῦσι", δηλαδή, ὅταν ἀνέβηκε ἐκεῖ ἡ Θεοτόκος, ἐκλίνουν τὴν κορυφή τους τά δένδρα, σάν νά ἦσαν ἔμψυκα καί λογικά, καί τὴν προσκύνουν καί ἔτσι ἔδειξαν τόν σεβασμό τους καί τίμησαν τὴν κυρία καί Δέσποινα τοῦ κόσμου. Ἀφοῦ ἐπέστρεψε στὴν οἰκία τῆς, κάλεσε τίς συγγενεῖς καί τίς γειτόνισσες, σκουπίζει, εὐπρεπίζει τό νεκροκρέβατό τῆς καί ἐτοιμάζει ὅλα τὰ ἀπαραίτητα γιά τόν ἐνταφιασμό τῆς. Φανερώνει καί στίς ἄλλες γυναῖκες τὰ λόγια πού τῆς εἶπε ὁ Ἄγγελος γιά τὴν εἰς τοὺς οὐρανοὺς μετάστασί τῆς καί σάν ἀπόδειξη τῶν λόγων τῆς τοὺς δείχνει τό χαροποιό καί νικητήριο σημεῖο, πού τῆς ἔδωσε ὁ ἄγγελος, ἓνα κλαδί φοῖνικος.

Οἱ καλεσμένες γυναῖκες μόλις ἄκουσαν αὐτό τό λυπηρὸ μήνυμα, πρῶτα ἄρχισαν τοὺς θρήνους καί ἔπειτα παρακαλοῦσαν τὴν Παναγία νά μὴ τίς ἀφήσει ὀρφανές. "Ἡ δέ οὐ μόνον αὐτάς, ἀλλὰ καί πάντα τόν κόσμον, μεταστᾶσα, περισκέπειν καί ἐφορᾶν διεβεβαιούτο, οἷς πρὸς τοὺς περιστώτας ἐλάλει". Τίς βεβαίωσε ὅτι, ἀφοῦ μετασταθῇ στοὺς οὐρανοὺς, θά φυλάει ὅχι μόνο αὐτές ἀλλὰ καί ὅλο τόν κόσμο. Μέ τέτοια παρηγορητικά λόγια σταμάτησε τὴν ὑπερβολικὴ λύπη τους.

Ξαφνικά ἀκούστηκε ἡχος δυνατῆς βροντῆς "Ἀπόστολοι ἐκ περάτων συναθροισθέντες ἐνθάδε..." καί ἀμέσως ἔφτασαν νέφη πού μετέφεραν τοὺς Ἀποστόλους ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης. Μαζί μέ τοὺς Ἀποστόλους ἦρθε καί ὁ Ἁγ. Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, ὁ Ἁγ. Τιμόθεος καί οἱ λοιποὶ Θεόσοφοι ἱεράρχες. "Ὅλοι αὐτοί, μόλις ἔμαθαν τὴν αἰτία γιά τὴν ὁποία συνάχθηκαν αἰφνιδίως καί παραδόξως, ἔλεγαν στὴ Θεοτόκο: "ὅσο σέ βλέπαμε, Δέσποινα, νά ζῆς καί νά μένης στὸν κόσμο παρηγορούμεθα σάν νά βλέπαμε τόν Υἱό σου καί Δεσπότην μας καί Διδάσκαλο. Ἐπειδὴ ὅμως τώρα μέ τὴ βουλή τοῦ Υἱοῦ σου καί Θεοῦ μεταβαίνεις στὰ οὐράνια, γι' αὐτό καθὼς βλέπεις θρηνοῦμε καί δακρύζουμε, ἂν καί ἀπὸ τὴν ἄλλη χαίρομεθα γιά τὰ ὅσα θαυμαστά σου ἔγιναν". Ὁ Ἁγ. Παῦλος ἔπεσε στὰ πόδια τῆς Θεομήτορος, τὴν προσκύνει καί τὴν ἐγκωμιάσει μέ πολλὰ οὐράνια ἐγκώμια. Τότε ἡ Θεοτόκος τοὺς ἀποκρίθηκε: "ὦ φίλοι καί μαθηταὶ τοῦ Υἱοῦ μου καί Θεοῦ, μὴν κάμετε πένθος καί λύπη τὴν χαρὰ μου, ἀλλὰ ἐνταφιάσατε τό σῶμα μου καθὼς θά τό σχηματίσω πάνω στό νεκροκρέβατο".

Μετά ἀποκαιρετὰ ὅλους, ξαπλώνει πάνω στό νεκροκρέβατο, σταυρώνει τὰ χέρια τῆς, προσφέρει δεήσεις καί ἱκεσίες στὸν Υἱό τῆς γιά τὴ σύσταση καί εἰρήνη ὅλων τοῦ κόσμου, καί ἔτσι ἀφίνει στὰ χέρια τοῦ Υἱοῦ καί Θεοῦ τῆς τὴν ὁλόφωτη καί παναγία ψυχὴ τῆς σέ ἡλικία μόλις 59 χρονῶν. "ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, ἐν μνημείῳ τίθεται, καί κλίμαξ πρὸς οὐρανόν, ὁ τάφος γίνεται" παράδοξο θαῦμα! "ὑπὲρ λόγον καί ἔννοια". Τότε ὁ κορυφαῖος Ἁγ. Πέτρος ἄρχισε νά λέγει στὴ Θεοτόκο ἐπιτάφια ἐγκώμια, ἐνῶ οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι σήκωσαν τό νεκροκρέβατο καί ἄλλοι προπορεύονταν βασιτάζοντας λαμπάδες καί ψάλλοντας ὕμνους καί πολλοὶ ἄλλοι ἀκολουθοῦσαν μέχρι τὴ Γεσθημανή πού ἦταν ὁ τάφος τῆς.

"Ὅλη αὐτὴ τὴν τιμὴ μὴ ὑποφέροντες νά βλέπουν καί νά ἀκούουν οἱ ὄρχοντες τῶν Ἰουδαίων, παρακίνησαν κάποιους ἀπὸ τό λαὸ καί τοὺς ἔπεισαν νά ρίξουν στὴ γῆ τό ἱερό νεκροκρέβατο ὅπου βρισκόταν τό ζωαρχικό

ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

σώμα της Θεοτόκου. Όμως η Θεία δίκη πρόφθασε και παίδεψε τούς τολμήσαντες με τό να τούς τυφλώσει, και σέ κάποιον έκοψε τὰ χέρια πού τόλμησε και έπιασε τό νεκροκρέβατο. Μετά απ' αυτό τό γεγονός πίστεψαν μέ όλη τους τήν ψυχή και άφου μετανόησαν, άποκαταστάθηκαν όπως προηγουμένως.

Όταν έφτασαν στή Γεθσημανή, ένταφίασαν τό Πάναγνο σώμα της Θεοτόκου και περίμεναν εκεί τρεις μέρες ακούγοντας άκαταπαύτως σέ όλο αυτό τό διάστημα τούς ύμνους και τίς μελωδίες των Άγίων Άγγέλων. Έπειδή κατά θείαν οίκονομία ό Άπ. Θωμάς δέν ήταν παρών στήν κηδεία αλλά ήρθε μετά από τρεις μέρες, ήταν πολύ λυπημένος. Τότε αποφάσισαν όλοι νά άνοιξουν τόν τάφο, γιά νά προσκυνήσει και αυτός τό σώμα της Θεοτόκου. Όλοι όμως τά' κασαν, όταν άνοιξαν τόν τάφο και δέν βρήκαν μέσα τό σώμα της Θεοτόκου παρά μόνο τό σεντόνι, τό όποιο τούς έμεινε παρηγοριά. Λυπήθηκαν και θαύμασαν, αλλά από τήν άλλη έγιναν όλοι αυτόπτες μάρτυρες της μεταστάσεως της Θεοτόκου. Έγιναν μάρτυρες της προφητείας του προφητάνακτος Δαβίδ ό όποιος πρίν από αιώνες μέ τή Χάρη του Άγίου Πνεύματος είδε τί Μετάσταση της Θεοτόκου και τί δύξα της στά δεξιά του Υιού της και είπε: "Παρέστη ή Βασίλισσα εκ δεξιών σου, έν ιμνησμή διαχύσας περιβεβλημένη πεποικιλμένη".

Πρέπει νά σημειωθεί και νά προσεχθεί ιδιαίτερα έδώ ότι ή Κυρία μας Θεοτόκος μετά τήν τρίμερη κοίμησή της στόν τάφο όχι μόνο μετέστη αλλά και άνέστη από του τάφου και άνελήφθη στους ούρανοούς μέ τό σώμα ένωμένη. Τήν αλήθεια αυτή τήν βεβαιώνουν τὰ πνευματοκίνητα στόματα των ιερών Θεολόγων, όπως ό Άνδρέας Κρήτης, ό Ιωάννης ό Δαμασκηνός, ό Γρηγόριος ό Παλαμάς, ό Θεόδωρος Στουδίτης κ.ά.

Όταν ό Πατήρ ευδόκησε νά πραγματοποιήσει "τό χρόνοις αιώνοις σεσιγημένον μυστήριον" τότε "τό φθαρτόν τουτο ένδύσασθαι άφθαρσίαν και τό θνητόν τουτο ένδύσασθαι άθανασίαν". Έάν αυτός ό λόγος ισχύει γιά κάθε πιστό, πολύ περισσότερο ισχύει γιά τή Θεοτόκο, πού αξιώθηκε νά δεχθή στήν παναγία της ψυχή όλο τό Άγιο Πνεύμα και έγινε ή Μητέρα του Υιού και Λόγου του Θεού.

Είναι ήμέρα χαράς ή έορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, γι' αυτό και δέν γιορτάζουμε τόν θάνατο της Θεοτόκου αλλά τήν Κοίμησή της. Όπως ό τάφος του Χριστού υπήρξε πηγή ζωής έτσι και ό τάφος της Παναγίας υπήρξε πηγή ζωής. Και όπου υπάρχει ζωή ή άκράτος και αληθινή ζωή, εκεί υπάρχει χαρά. Γι' αυτό και ό ύμνογράφος καλεί τὰ ούράνια και τὰ επίγεια, τούς ανθρώπους και τούς άγγέλους νά χαρούν γιά τήν ένδοξο Κοίμησι της Θεοτόκου: "Τή ένδόξω Κοιμήσει σου ούρανοί επαγάλλονται και άγγέλων γένηθε τὰ στρατεύματα πάσα ή γη δέ εύφραίνεται...".

Η Θεοτόκος είναι ή πρεσβευτριά μας, άκούει τήν κραυγή μας και μεσιτεύει. Είναι κοντά μας ως άνθρωπος. Είναι κοντά στό Θεό ως "Θεού μεσίτρια". Άς τήν παρακαλέσουμε:

"Δέσποινα πρόσδεσαι, τās δεήσεις των δούλων σου, και λύτρωσαι ήμās, από πάσης ανάγκης και θλίψεως. Άμήν".

ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΠΥΡΓΩΤΙΣΣΑΣ

Οίκ. Άποστόλου Σπύρου

Περί τό έτος 1997 ή κ. Ζωή Σίμου έξ Ελλάδος υπέφερε από παρалуσία του δεξιού της χεριού. Κάποια νύκτα είδε ως όραμα τή μακαριστή μητέρα της νά της λέει νά κάνει τόμα και προσκύνημα στήν Παναγία τήν Πυργώτισσα. Γιά 3 όλόκληρα χρόνια ή κ.

Ζωή έψαχνε σ' όλη τήν Ελλάδα, γιά νά έντοπίσει τήν εικόνα της Παναγίας μέ τήν προσωνυμία αυτή. Ό σύζυγός της πληροφορήθηκε από κάποιο ιερέα ότι ή

Παναγία αυτή βρίσκεται στήν Κύπρο. Άμέσως κατέφθασαν στις 16/12/2000

στόν Πύργο Λεμεσού και άπενίζοντας τήν εικόνα της Παναγίας μέ δάκρυα στά μάτια όμολόγησε ότι ήταν όπως τήν είχε δει εκείνο τό βράδυ. Κατά τή διάρκεια του

Έσπερινού τό θαύμα έγινε. Καθώς τελούσαμε τήν ακολουθία της άρεοκλασίας προσφέραμε στήν κ. Ζωή τόν άρτο γιά νά τόν τεμαχίσει, όπως υπάρχει συνήθεια νά γίνεται στήν Κύπρο. Παρόλο πού τό δεξί χέρι ήταν παράλυτο, έντούτοις, τί στιγμή εκείνη κατά θαυμαστό τρόπο κρατούσε τό μαχαίρι και τεμάχιζε τόν άρτο χωρίς νά συμβαίνει τίποτα. Όταν επέστρεψαν στήν Αθήνα άμέσως επισκέφθηκαν τόν Ιατρό της και άφου έκανε τίς απαραίτητες εξετάσεις διαπίστωσαν ότι δέν υπήρχε απολύτως κανένα πρόβλημα. Τό θαυμαστό αυτό γεγονός έγινε άφορμή νά ένδυναμωθεί ή πίστη μας και νά δοξάσουμε τόν Θεό.

“ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟΝ ΣΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΟΥΜΕΝ ΔΕΣΠΟΤΑ”

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΓΑΒΑΛΑ - ΘΕΟΛΟΓΟΥ

Τό έτος 326 ή 'Αγία 'Ελένη πήγε στήν 'Ιερουσαλήμ γιά νά προσκυνήσει τούς 'Αγίους Τόπους καί νά εύχαριστήσει τόν Θεό γιά τούς θριάμβους τοῦ υἱοῦ τῆς Μ. Κωνσταντίνου. Ὁ θεῖος ζήλος ὅμως τήν ἔκανε νά ἀρχίσει ἔρευνες γιά τήν ἀνεύρεση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ἐπάνω στό Γολγοθά ὑπῆρχε ἕνας εἰδωλολατρικός ναός τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης, τόν ὁποῖο γκρέμισε καί ἄρχισε τίς ἀνασκαφές. Σέ κάποιο σημεῖο θρέθηκαν τρεῖς Σταυροί, ἀλλά δέν γνώριζαν ποῖός ἀπό αὐτούς ἦταν τοῦ Κυρίου. Ὁ ἐπίσκοπος τότε τῆς 'Ιερουσαλήμ Μακάριος μέ ἀρκετούς ἱερεῖς, ἀφού ἔκανε δέηση, ἀγγίξε στους σταυρούς τό σῶμα μᾶς γυναίκας πού εἶχε πεθάνει. Ὅταν ἀκούμπησε τόν τρίτο κατά σειρά Σταυρό, πού ἦταν πραγματικά τοῦ Κυρίου, ἡ γυναίκα ἀμέσως ἀναστήθηκε. Ἡ εἶδηση διαδόθηκε σέ ὅλα τά μέρη τῆς 'Ιερουσαλήμ. Πλήθη πιστῶν ἄρχισαν νά συρρέουν γιά νά ἀκούμπησουν τό Τιμιο Ξύλο. Λόγω τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν πιστῶν πού συνέρρεαν γιά νά προσκυνήσουν, ἀποφάσισαν νά ὑψώσουν τόν Τιμιο Σταυρό μέσα στό ναό σέ ἕνα ψηλό μέρος γιά νά μποροῦν νά τόν δουν καί νά τόν προσκυνήσουν ὅλοι. Αὐτή, λοιπόν, τήν ὑψωση καθιέρωσαν οἱ "Ἅγιοι Πατέρες, γιά νά γιορτάζουμε στίς 14 Σεπτεμβρίου καί γιά νά μνησθῶμε καί ἐμεῖς νά ὑψώσουμε μέσα στίς ψυχές μας τόν Σταυρό τοῦ Κυρίου μας πού ἀποτελεῖ τό κατ' ἐξοχήν «ὄπλο» κατά τοῦ διαβόλου.

Μέ τό σταυρικόν θάνατο τοῦ Κυρίου πού ἔχει σάν ἀποτέλεσμα τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπινου γένους διὰ τῆς νίκης Του κατὰ τοῦ θανάτου, ἀναδεικνύεται καί ὑπενθυμίζεται ὅ' ἐμᾶς ἡ σημασία τοῦ σταυροῦ στή ζωή μας γενικά καί ἡ σημασία τῆς γιορτῆς τῆς Παγκόσμιας Ὑψωσης τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, εἰδικότερα.

Ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ ἀπώλεσε τή ζωή καί στίς τρεῖς μορφές τῆς . Ἀπεκόπη τῆς κοινωνίας μετά τοῦ Θεοῦ, ἀπώλεσε τή δυνατότητα τῆς ἀθανασίας ἀφού ὑπέστη τόν φυσικό θάνατο καί στερήθηκε τή δυνατότητα πρὸς ἐπίτευξη τοῦ «κατ' ὁμοίωσιν». Ὁ ἄνθρωπος τυφλωμένος ἀπό τόν ἐγωισμό καί ἀπό τή σατανική ἐπὶ ἡμέρα ὄχι μόνο δέν δείχνει μεταμέλεια γιά τό παράπτωμά του ἀλλά συνεχίζει ὅπως φαίνεται ἀπό ὅλη τή στάση του μετά τήν ἁμαρτία, νά ἀντίκειται τρόπον τινά πρὸς τόν Θεό. Ἀποτέλεσμα τῆς ἀποστασίας αὐτῆς ἀπό τοῦ Θεοῦ ὑπῆρξε ἡ ἀχρεΐωση τοῦ «κατ' εἰκόνα», ἡ ἀπώλεια τῶν δώρων τῆς ἀρχηγόνου δικαιοσύνης καί ἐν κατακλείδι ὁ πνευματικός θάνατος. Κατά τούς Πατέρες τῆς ἐκκλησίας ὁ φυσικός θάνατος τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖ μέν τιμωρία γιά τήν παρακοή, εἶναι παράλληλα ὅμως καί μεγάλη εὐεργεσία γιά τόν ἄνθρωπο πού τοῦ παραχωρήθηκε καί τοῦ ἐπετράπη «τό μή διαμεῖναι εἰς αἰῶνα ἐν ἁμαρτίας ὄντα». Τέλος, ἀποτέλεσμα τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας εἶναι ὁ αἰώνιος θάνατος καθιστώντας τόν ἄνθρωπο νά μὴν μπορεῖ νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τὰ δεσμά τῆς ἁμαρτίας.

Ὁ Σταυρός ἀποτελεῖ τό μέγα σύμβολο τῆς χριστιανοσύνης, διότι ἦταν τό «ὄπλο» μέ τό ὁποῖο ὁ Ἰησοῦς κατάφερε νά νικήσει τόν μεγαλύτερο ἐχθρό τοῦ ἀνθρώπινου γένους, τό θάνατο. Ἡ δύναμη τοῦ Σταυροῦ κατά τῆς

ἐξουσίας τοῦ θανάτου μαρτυρεῖται ἀπό τὰ λόγια τοῦ μαθητῆ τοῦ Κυρίου ἀποστόλου Παύλου «ὁ λόγος γάρ ὁ τοῦ Σταυροῦ τοῖς μέν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστὶ, τοῖς δέ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστὶ» (Α' Κορ. 1, 18).

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός θεωρεῖ τό πῶς ἀξιολογεῖται ἀπὸ ὅλα τὰ θαυμαστά πού ἔκανε ὁ Κύριος, τόν Τιμιο Σταυρό Του. Διότι μέ τή σταύρωση τοῦ Κυρίου καταργήθηκε ὁ θάνατος, συγχωρήθηκε ἡ προπατορική ἁμαρτία, δωρήθηκε ἡ ἀνάσταση καί ὅπως χαρακτηριστικά ἀναφέρει ἀνοίχθηκαν οἱ πύλες τοῦ παραδείσου καί γίναμε παιδιά τοῦ Θεοῦ.

Ὅπως λέγει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος ὁ Σταυρός πρὶν ἀπὸ τόν Χριστό σήμαινε καταδίκη καί τιμωρία, τώρα ὅμως ἔγινε ἀφορμή δόξας καί τιμῆς. Καί αὐτό ἔγινε μέ τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ πρὸς ἐμᾶς, ἡ ὁποία μετέτρεψε τό σύμβολο τοῦ ἀτιμωτικοῦ θανάτου σέ σύμβολο ἐνδόξου ζωῆς.

Ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος ἀναφέρει: «Δέν εἶδαμε πόλεμο καί κερδίσαμε τήν νίκη, ὁ ἀγὼνας τοῦ Χριστοῦ καί τό στεφάνι δικό μας». Γιά νά γίνει ὅμως πραγματικότητα αὐτό τό στεφάνι τῆς νίκης πρέπει νά τιμώμε τόν Σταυρό τοῦ Κυρίου καί νά κάνουμε μέ εὐλάβεια τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ. Διότι ὅπως λέγει ὁ ὁσιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος «κατά τήν εὐλάβεια πού ἔχει ὁ κάθε πιστός στόν Σταυρό ἀνάλογα λαμβάνει καί τήν δύναμη καί τήν βοήθεια ἀπὸ τόν Θεό».

Τά παρακάτω λόγια τοῦ Κυρίου μαρτυροῦν αὐτά πού πρέπει νά πράξει ἕνας ἀληθινὸς χριστιανὸς γιά νά προσεγγίσει τήν πραγματική καί αἰώνια ζωή αὐτὴν πού βρίσκεται κοντὰ στόν Κύριό μας. «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καί ἀράτω τόν σταυρόν αὐτοῦ καί ἀκολουθεῖτω μοι» (Μάρκ. 8, 34). Σύμφωνα μέ τὰ λόγια πού χρησιμοποιεῖ ὁ Κύριος ἀποδεικνύεται τό μέγεθος τῆς χριστιανικῆς ἀξίας πού ἔχει ὁ Σταυρός γιά τήν τελική σωτηρία μας, διότι λέγοντας αὐτά θέλει νά προετοιμάσει καί νά ὑποδείξει στόν κάθε χριστιανό τήν ἀληθινὴ σταυρική συμπεριφορά πού πρέπει νά υιοθετήσῃ καί νά τὴν κάνει τρόπο ζωῆς, νοηματοδοτώντας ἔτσι τή ζωὴ του μέ πνεῦμα θυσίας καί αὐταπάρνησης ἀκολουθώντας τό παράδειγμα τοῦ Κυρίου. Κι αὐτὴ ἡ προαναγγελία γίνεται, ὄχι γιά νά δημιουργήσει αἰσθηματοφόβου καί ἀπελπισίας ἀλλὰ ἀντίθετα γιά νά στηρίχθουν οἱ χριστιανοὶ στήν πίστιν πού θὰ τοὺς ὀδηγήσῃ ἀρχικά στό μαρτύριο ἢ στή θυσία, τελικά ὅμως θὰ τοὺς καταστήσει κληρονόμους τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Γι' αὐτό καί ἡ ἐκκλησία μας ὑμνεῖ τόν Σταυρό τοῦ Κυρίου «Χαῖρε ζωηφόρε Σταυρέ τοῦ Χριστοῦ, ἐσύ πού εἶσαι τό ἀνίκητο τρόπαιον τῆς εὐσέβειας, τό στήριγμα τῶν πιστῶν, τό τεῖχος πού προστατεύει τὴν ἐκκλησίαν. Διὰ Σοῦ Πανάγιε Σταυρέ, ἐξαφανίσθηκε ἡ φθορά, καταργήθηκε ὁ θάνατος καί ὑψωθήκαμε ἀπὸ τὴ γῆ σὺν τὸν οὐρανόν».

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΜΙΡΟΥΣ

Ζαχαρία Ραπτόπουλου - Θεολόγου

Σε απόσταση μερικῶν χιλιομέτρων ἀνατολικά τοῦ χωριοῦ Ἀψιοῦ τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ βρίσκεται τό Μοναστήρι τῆς Παναγίας τῆς Ἀμιρούς, πού πανηγυρίζει τήν Παρασκευή τῆς Διακαινησίμου, κάθε χρόνο, δηλαδή τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Τοῦτο εἶναι κτισμένο στή νότια βουνοπλαγιά τοῦ Κακοράλλη καί σέ θέση πού μπορεῖ κανεῖς νά ἔχει μεγάλη θέα μέχρι καί τή θάλασσα τοῦ Ζυγίου. Πληροφορίες πού πήραμε ἀπό γεροντότερους κατοίκους τοῦ χωριοῦ μιλοῦν γιά τή λαμπρότητά του. Μαρτυρεῖται καί σάν "Βασιλομοναστήρι". Ἀναφέρεται δέ καί τό "Τουμνεῖο" καί "ὅτι εἶχε πολλές Λότζες πού ἐκρούσασιν".

Γά τήν ὀνομασία τῆς Μονῆς διατηροῦνται δύο παραδόσεις:

Ἡ μία λέγει ὅτι ὀνομάσθηκε ἔτσι ἀπό ἕναν Ἑμίρη πού εἶχε μία κόρη τυφλή καί θεραπεύθηκε ἀπό τήν Παναγία μας. Αὐτός σ' ἐνδειξή εὐγνωμοσύνης ἔκτισε τό μοναστήρι. Ἀναλυτικά ἡ παράδοση λέγει ὅτι κάποιος Ἑμίρης ἀπό τήν ἀνατολή εἶχε μία κόρη τυφλή, πού πάρ' ὅλες τίς φροντίδες του, δέν μπόρεσε νά θεραπευθεῖ. Ἔτσι ὁ πατέρας της θέλησε νά τήν πάρει σέ γιατρούς στό ἐξωτερικό γιά θεραπεία. Παραπλόνως τίς ἀκτές τῆς Κύπρου, κατὰ τή νύκτα, ἡ κόρη του πάρ' ὅλον πού ἦταν τυφλή, εἶδε στίον κόλπο τῆς Ἀμαθοῦντος, σέ μακρινό σημεῖο σπιν ζηρά, ἕνα σημεῖο φωτός. Τοῦτο ἀνακοίνωσε στόν πατέρα της, ὁ ὁποῖος ἐνῶ σπιν ἀρχή δέν πίστεψε, στό τέλος διάταξε νά ἀγκυροβολήσουν στό σημεῖο ἀπό τό ὁποῖο εἶδε ἡ κόρη τό περίεργο φῶς. Ἀφοῦ ἀποβιβάσθηκαν, περπάτησαν ὅλη τή νύκτα καί περί τὰ χαράματα ἔφτασαν στό σημεῖο πού εἶχαν δεῖ τό φῶς. Ἐκεῖ συνάντησαν μία πηγή (τό σημερινό ἁγίασμα) ὅπου νίφτηκε ἡ κόρη του καί θεραπεύθηκε. Κουρασμένη ὅπως ἦταν ξάπλωσε στή σκιά γιά νά ξεκουρασθεῖ καί κοιμήθηκε. Τότε παρουσιάζεται μπροστά της ἡ Παναγία μας ἡ ὁποία τῆς ἀπεκάλυψε ὅτι πίν εἶχε θεραπεύσει καί τῆς ὑπέδειξε νά πει στόν πατέρα της ὅτι ἐπιθυμία της ἦταν νά κτισθεῖ ἐκεῖ ἐκκλησία πρὸς τιμή τῆς Παναγίας, σ' ἐνδειξή εὐγνωμοσύνης.

Ὁ Ἑμίρης βέβαιος πλέον γιά τό θαῦμα, ἔδωκε ὁδηγίες μέ δικά του ἔξοδα νά κτισθεῖ ἐκκλησία τῆς Παναγίας μας μέ τήν ἐπωνυμία Ἑμιρού ἢ Ἀμιρού. Τήν παράδοση αὕτη ἐνισχύει ἡ παράσταση σπιν εἰκόνα τοῦ Προδρόμου πού περιλαμβάνει ἄνθρωπον μέ παράξενη ἐνδυμασία γιά τόν τόπο νά κάνει ὑπακοή καί νά προσφέρει σεβασμό. Λέγει ἡ σχετική ἐπιγραφή "Μνίστιτι Κκέ (Κύριε) ἀναπαυσον τήν ψυχίν τοῦ δούλου σου Φωτίου Βαρέσκου

καί μακαρίσατε τόν δνά τόν Κν (Κύριον) 1568 χύ (Χριστοῦ)".

Ἡ ἄλλη παράδοση σχετίζεται μέ τό ὄνομα Ἀμιράς πού ἀνῆκε σέ ἐπιφανή οἰκογένεια ἀπό τή Σμύρνη καί σπιν ὁποία ἀνῆκε ὅλη ἡ περιοχή. Ἔτσι ἐκ τοῦ κατόχου τῆς περιοχῆς ὀνομάσθηκε ἡ Ἐκκλησία τῆς Παναγίας τῆς Ἀμιρούς.

Τό καθολικό τῆς Μονῆς εἶναι τοῦ 1776 μέ ἵχνη παλαιότερων κτισμάτων. Μέχρι τό 1983 τό μοναστήρι ἦταν ἐρειπωμένο καί σωζόταν μόνο τό καθολικό τῆς Μονῆς στό ὁποῖο φυλάγονται ἀξιόλογες εἰκόνες. Ἡ ἀρχαιότερη εἰκόνα εἶναι τοῦ Προδρόμου πού εἶναι τοῦ 15Τ' αἱ. μ.Χ.

Ἄλλη εἰκόνα εἶναι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου πού φέρει τήν ἐπιγραφή ἀκνθ' (1659) χύ κείρ Λεοντίου.

Ἰδιαίτερης ἀξίας εἶναι ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας πού βρίσκεται στό τέμπλο τοῦ Ναοῦ πού εἶναι διπλή. Στό κέντρο τῆς μεγάλης εἰκόνας καί ἀπό τό ἀριστερό κέρι τῆς Θεοτόκου μέχρι μερικά ἑκατοστά κάτω ἀπό τό μάγουλο εἶναι ἐνσωματωμένη δεύτερη εἰκόνα, ἡ ἴδια σέ παράσταση μέ τή μεγάλη. Πιθανόν εἶναι ἡ ἀρχική εἰκόνα τῆς Ἀμιρούς πίν ὁποία ἦθελαν οἱ μοναχοί νά βρίσκεται σπιν καθορισμένη θέση τοῦ τέμπλου. Καί ἡ εἰκόνα αὕτη εἶναι τοῦ 15Τ' αἱ., ἐνῶ

ἡ περικλειωμένη μικρή εἶναι σαφῶς ἀρχαιότερη.

Ἄλλες φορητές εἰκόνες εἶναι τοῦ Χριστοῦ μέ τήν ἐπωνυμία "Ὁ ΔΙΚΑΙΟΣ ΚΡΙΤΗΣ", 18ου αἱ. καί ἡ Ἑλεούσα τοῦ 12' αἱ.

Τό τέμπλο τῆς Μονῆς εἶναι ξυλόγλυπτο καί ἐπίχρυστο, ἐξαιρετικῆς τέχνης καί εἶναι ἔργο τοῦ 12' αἱ. Τά βημόθυρα ζωγραφίστικαν ἀπό τόν Ἱερογράφο Παῦλο, γνωστό ζωγράφο τοῦ 12' αἱ, τό 1664 ἐπὶ Μητροπολίτου Κιτίου Μακαρίου Α. Ἔργο τοῦ ἰδίου εἶναι καί ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ πού βρίσκεται στό τέμπλο.

Ἰδιαίτερη σημασία ἔχει ἡ ἐπιγραφή σπιν ποδιά τῆς βόρειας πύλης τοῦ Ἁγίου Βήματος πού ἔχει ὡς ἀκολουθως:

"Τῷ χιλιοστῷ ἐπακοσιοστῷ τέ ἑβδομηκοστῷ ἔκτῳ τῷ σωτηρίῳ ἱεραρχοῦντος Κυρίου Μακαρίου ἁ νῦν νεογνά βλέπεις φιλοθεάμων ἅπαντα γεγονάσιν διά συνδρομῆς καί πόθου πολλοῦ τοῦ ἀρχιδιακόνου τῶν Κιτῶν κυρίου Ἰακώβου τά νῦν ἡγουμένου δέ τῆς μονῆς ταύτης ναόν γάρ ἦδη σχεδόν ἀνεκαίνισε καί σπιν κελ्लीος καθωραίωσε. Δέξου τοῖνυν δέσποινα τοῦτον τόν πόθον καί ἀξίωσον οὐρανῶν βασιλείας καί τῆς ὄψεως τοῦ εἰοῦ σου τῆς θείας.

Ἐπιστατοῦντος Κυρίου Παρθενίου ὡν τό πρόθυμον ἕκαστος ζηλωτάτω βλέπων ταῦτα τήν συγχάρησιν δότω.

Ἡ ἀνακαίνισις τῆς Μονῆς εἶναι ἔργο τῆς μακαριστῆς γερόντισσας Μαρίας, ἡ ὁποία ἦταν ἡ πρώτη οἰκτίτωρ καί κτίτωρ τῆς Μονῆς, ὅπου ἐγκαινιάσθηκε ἐκεῖ μέ μικρή συνοδεία ἀδελφῶν. Τήν Κυριακή τῶν Μυροφόρων 19

Μαΐου 2002 ἔγινε ἡ ἐνθρόνισις τῆς ἀδελφῆς Μαρίας, ἡ ὁποία μέ τήν εὐλογία τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Ἀθανασίου ἦλθε ἀπό τῆς Μονῆς Ἁγ. Ἡρακλείδου. Στὴν ἐνθρόνισις παρέστησαν ἐκπρόσωποι τῶν Γυναικείων Μονῶν, ὁ Πανσι. Ἡγούμενος Μακαριῶ καί πλήθος πιστῶν. Ἐν συνεχείᾳ παραθέτομε τὸν ἐνθρονησάριο λόγο τῆς Ἁγίας Καθηγουμένης Μαρίας.

Ἄπορία, τρόμος καί ἔκστασις μέ συνέχει τοὺς τελευταίους ἐπτά μῆνες ἀπὸ τῆς ἀπροσδοκίτου καί ξαφνικῆς ἀναχωρήσεώς μου ἀπὸ τήν

περιλημμένα καί ἀγαπητὴ Μονὴ τῆς μετανοίας μου, τοῦ Ἁγίου Ἡρακλείδου, στὴν ὁποία ἔζησα ὑποτακτικὴ τριανταπέντε ὁλόκληρα χρόνια ὑπὸ τὴν πνευματικὴ καθοδήγησις τῆς πολυαγαπητῆς μου Γερόντισσας Μακαριστῆς Χαριθέας· αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῆς. Ἀποκορυφώνεται σήμερον ἡ ἀπορία αὕτη νὰ βρισκομαι τώρα στὴ θέσις ποὺ ἴσως πολὺ ἐφοβόμην καί παρακολουσοῦ τὸν Κύριον μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καί κλαυθμοῦ νὰ παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ ἡ διακονία αὕτη. Μὲ ἀκουσε καί τὰ ἀνέβαλε μόνο γιὰ δύο χρόνια. Ἀναλογιζομένη τίς ἀνεξηρευνήτες βουλές τοῦ Πανσόφου καί Φιλανθρώπου Θεοῦ σκόβω εὐχαριστικὰ τὸ κεφάλι καί λέγω "εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον" λέγε Κύριε, καί ἀκούει ἡ δούλη σου διδουμένη με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου οὐ ἀπὸς σέ ἤρα τὴν ψυχὴ μου". Δέν μπορῶ νὰ κατανοήσω, γιατί ὁ Κύριος διάλεξε ἐμὲ τὴν πτωχὴ καί εὐτελεῖ καί ἀσκετὴ ἀπὸ διακυβέρνησις ψυχῶν καί πρό πάντων μοναζουσῶν οἱ ὁποῖες ἀπαρτίζονταν τὸν κόσμον καί τὰ τοῦ κόσμου γιὰ νὰ ἀφιερωθοῦν ὁλοκληρωτικὰ ψυχῇ τε καί σώματι στὸ θέλημά Του. Γνωρίζοντας ποιά τελειότητα βίου, πνευματικὴ ἀνύψωσις καί πληρότητα Πνεύματος Ἁγίου πρέπει νὰ ἔχει ὁ δεχόμενος τὴ διακονία τῆς Ἡγουμένης καί ἀναλογιζομένη τὴν πνευματικὴ μου πτωχεία φόβος μέ διακατέχει μὴπως ἀποτύχω στὴν ἐκπλήρωσις τῆς ἀποστολῆς, ἀλλὰ θαρρῶ στὸ λόγο τοῦ Κυρίου ὁ ὁποῖος λέγει "οὐκ ὑμεῖς μέ ἐξελέξατε, ἀλλὰ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς". Οἱ ἀναλβῶν ὁ

ἴδιος τί διαποιῶναι τοῦ ποιμνίου Του τὸν ὁποῖο παρακαλῶ ἐκ βέθους ψυχῆς νύκτα καί ἡμέρα, καί ἡ Παναγία Δέσποινα Θεοτόκος ἡ ὁποία εἶναι ἡ Κυρία τῆς Μονῆς αὐτῆς θὰ κυβερνήσῃ τὴ Μονὴ καί τὴν ἀδελφότητα. Ἐκεῖνη εἶναι ἡ Ἡγουμένη καί Γερόντισσα, ἐγὼ θὰ γίνω ἐργαλεῖα στὰ χέρια τῆς. Ἐγὼ ὡς μοναχὴ ἔκανα ὑπακοή στὸν Γέροντά μου. Ὅταν μοῦ ἀνακοίνωσε τὴν ἀπόφασί του γιὰ νὰ ἔλθω ἐδῶ εἶπα, Γέροντα ἐγὼ δέν ἔχω οὔτε ἐκλογὴ οὔτε θέλημα εἶμαι παραδομένη στὰ σπιρὰ καί πνευματικὰ χέρια σας· νὰ μέ ὁδηγήσετε ὅπου ὁ Κύριος σὰς ἐφανερώσῃ, "ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου γέννητό μοι κατὰ τὸ ρῆμα σου". Καί μετὰ δύο μέρες ὁλόκληρη ἡ ἀδελφότητα τῆς Μονῆς, μέ ἐπισκεφαλῆς τὴν πολυαγαπητὴ Γερόντισσα Προδρόμη, μᾶς συνόδευσαν καί μᾶς παρέδωσαν σ' αὐτὴ τὴν Ἱερὰ Μονὴ τῆς Παναγίας Ἀμρους μέ πολὺ πόνο καί κλαυθμὸ γιὰ τὸν ἀνάντηχο σωματικὸ χωρισμὸ, διότι ψυχικὰ χόρτι Χριστοῦ εἴμαστε ἐνωμένες. Ὅπως καί πρὶν ὁ σεβαστὸς μᾶς πατέρας τέλεσε τὴ Θεῖα Λειτουργία, κοινωνήσαμε τῶν ἀχράντων μυστηρίων καί ἐπέστρεψαν στὸ μοναστήρι τους νὰ συνεχίσουν τὸν ἀσκητικὸν τους ἀγῶνα. Ἐδῶ στὴ Μονὴ ἡ μακαριστὴ Γερόντισσα Μαρία μαζί μέ τὴν ἀδελφὴ Σκέπη μᾶς περιέβαλαν μέ πολλὴ ἀγάπη. Ἡ Γερόντισσα Μαρία, παρ' ὅλη τὴ σωματικὴ τῆς ἀσθένεια καί τοὺς πόνοισ, κάθε λίγο ἔλεγε δόξα σοὶ ὁ Θεὸς εἶμαι πολὺ εὐτυχισμένη, διότι ἔβλεπε ὅτι τὸ ἔργο ποὺ ἀρξαιε θὰ συνεχιζόταν. Εἶχε καταβάλει πολλοὺς κόπους καί θυσιᾶς γιὰ τὴν ἀναβίωσις τῆς Μονῆς. Ἐκτὸς τῆς δικῆς τῆς ἀφιέρωσης, δώρησε καί ὅλη τὴν κτηματικὴ τῆς περιουσία γιὰ τὸ κτίσιμο τῆς Μονῆς. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ τῆς χάρισῃ ἄλλη ἀξιοποιήσις στὴ Βασιλεία του καί διὰ πρεσβειῶν τῆς νὰ ἐλεήσῃ καί ἐμᾶς, αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῆς. Ἀνατρέχοντας στὸ παρελθὸν ἐνθυμοῦμαι τὴ μακαριστὴ Γερόντισσά μου Χαριθέα, τὸ σπάνιο ἐκεῖνο πνευματικὸ ὄντισμα, τὴν ὀνδρεῖα ψυχὴ τὴν νορμπούσημένη μέ πνευματικὸ

ἔρωτα στὸ Νυμφίον Χριστῷ καί ἀπεριόριστη ἀγάπη γιὰ τὸν κάθε ἄνθρωπον. Συνδύαζε τὴν ἀγάπη μέ τὴν ταπεινότητα μᾶς δίδασκε μέ τὸν λόγο καί τὸ παράδειγμά της. Ὅκετάς δακρύων ἔχυνε νύκτα καί ἡμέρα ὥς ὅπου μορφωθῇ Χριστὸς Κύριος ἐν ταῖς καρδίαις τῶν πνευματικῶν τῆς τέκνων, γιὰ νὰ δικαιωθῇ ὅπως μᾶς ἔλεγε νὰ εἴπῃ στὸν Κύριον "ἰδοὺ ἐγὼ καί τὰ παιδία ἃ μοὶ ἔδωκεν ὁ Θεός. Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκέν μοι πνευματικῶν δωρεῶν". Δέν ὑπάρχουν λόγοι ποὺ νὰ ἐκφράζουν τὴν καταφλεγόμενη καρδίᾳ μου ἀπὸ ἀγάπη καί εὐγνωμοσύνη πρὸς Αὐτόν. Κύριε, πῶς νὰ σέ δοξολογήσω; Πῶς νὰ σέ εὐχαριστήσω, δέν ἐνθυμήθης οὔτε τίς ἀδυναμίες, οὔτε τίς πολλὰς μου ἁμαρτίες ἀλλὰ ἐμὲ μέ εὐεργετῆς καί μέ παρέδωκες ὑπὸ τὴν κηδεμονία καί πνευματικὴ καθοδήγησις πνευματεμφόρου Γερόντος μου, Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσοῦ κυρίου Ἀθανασίου. Γέροντα, συγχωρέστε με δέν βρίσκω λόγια ἀντάξια νὰ σὰς εὐχαριστήσω γιὰ τοὺς τόσους κόπους ποὺ καταβάλετε γιὰ τὴν πνευματικὴ μου κατάρτιση ἀπὸ τότε ποὺ ἀναλάβετε ὡς πνευματικὸς πατέρας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἡρακλείδου. Καί ἐπὶ μῆνες ποὺ μᾶς φέρατε ἐδῶ ἀναλάβετε τὰ πάντα ὅσα ἀφοροῦν ἐμὲ καί τὴν ἀναστήλωσις τῆς Μονῆς καί τίς περὶ ἐμὲ ἀδελφές. Εὐκνηθῆτε Γέροντα, νὰ μὴ φανῶ ἀχάριστη καί ἀδόκιμη ἀλλὰ νὰ ἀγωνιστῶ μέ ὅλες μου τίς δυνάμεις ψυχικῆς καί σωματικῆς γιὰ νὰ γίνω συμβοηθὸς σας μέ τὴ χάρις καί βοήθεια τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καί Ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς Κυρίας καί προστατίδας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ταύτης. Δύσκολο ἔργο τοῦλῶς καί ἀναλαμβάνω σήμερον. Δέν στηρίζομαι στὶς ἀνύπαρκτες δυνάμεις μου ἀλλὰ θαρροῦσα εἰς τὴν πολλὰν εὐσπλαχνία τοῦ Φιλανθρώπου Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ πρεσβειῶν Παναγίας Ἀμρους καί θερμῶν εὐχῶν σας Γέροντα, κλίνω εὐλαβικὰ τὸ γόνυ τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος καί ὑποτάσσομαι στὸ πανάγιο θέλημα τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ μου".

Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΜΕΣΑ ΠΟΤΑΜΟΥ

Ἀρχιμ. Πορφύριου Μαχαيريώτη

Τὴν Παρασκευὴ 10 Μαΐου ὑπεγράφη στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Λεμεσοῦ τὸ συμβόλαιο τῆς ἐκ βάθρων ἀνακαίνισης καὶ ἐπέκτασης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ. Ἡ πραγματοποίηση τοῦ ἔργου αὐτοῦ κατέστη δυνατὴ κατόπιν τῆς εὐγενοῦς χορηγίας τοῦ γνωστοῦ στὰ πολιτιστικά δρώμενα τοῦ τόπου μας, κ. Ντίνου Λεβέντη.

Τὸ ἔργο κατόπιν προσφορῶν ἀνέλαβε ἡ ἐταιρεία Μ.Ναρφύτου καὶ Α.Μαυρομούστακου. Τὴν ἀρχιτεκτονικὴ μελέτη, τὸ γραφεῖο τοῦ κ.Πεύκιου Γεωργιάδη.

Ἡ Μονὴ τοῦ Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ βρίσκεται μεταξύ Πλατῶν, Σαϊτᾶ καὶ Κ.Ἀμιάντου μέσα σὲ καταπράσινο πευκόφυτο τοπίο. Ἡ ἱδρυσὴ τῆς ἐκ παραδόσεως ἀνάγεται στὸν 12ο αἰῶνα περίοδο ἀνέγερσης τῶν ἄλλων μονῶν τῆς ὁροσειρᾶς τοῦ Τροόδους. Ἡ πρώτη γραπτὴ ἱστορικὴ μαρτυρία πού ἀναφέρεται στὴ Μονὴ εἶναι ἔγγραφο τοῦ βασιλιᾶ τῆς Κύπρου Ἰακώβου Β' (1460-1473). Ἡ Μονὴ γνώρισε μέρες ἀκμῆς, ἀφοῦ διέθετε ἐκτός ἀπὸ τὴν κτηματικὴ τῆς περιουσίᾳ μετόχια εἰς τὰ χωριά Βίκλα, Καντιοῦ, Κλωνάρι καὶ Σαϊτᾶ.

Κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας ὅπως καὶ ἄλλες Μονές τῆς Κύπρου παρήκμασε. Ὁ Ρῶσος μοναχὸς Μπάρσκυ πού τὴν ἐπισκέφθηκε τὸ 1735 ἀναφέρει εἰν ὑπαρξὴ ἐνὸς ἡγουμένου, δυὸ μοναχῶν, ἐνὸς ναοῦ καὶ δυὸ-τριῶν κελλιῶν.

Στὶς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰῶνα ὁ Μητροπολίτης Κιτίου Μελέτιος Μεταξάκης (1910-1918) μετέπειτα Ἀθηνῶν καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης θέλησε νὰ ἀνασυστήσῃ τὴ Μονὴ καὶ ἐγκατέστησε ἐκεῖ τρεῖς Σταυροβουινιώτες μοναχοὺς τὸν ἱερομόναχο Μακάριο καὶ τοὺς μοναχοὺς Γεράσιμο καὶ Ἰλαρίωνα. Ἡ προσπάθεια ἀπέτυχε καὶ οἱ μοναχοὶ ἀνεχώρησαν στὴ Μονὴ τους. Τὸ 1914 ἔκτισε τὸ συγκρότημα πού σήμερ ἀνακαινίζεται, μὲ σχέδια τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ ἀρχιτέκτονα Ζ.Βόνδα. Ὁ διάδοχός του, Νικόδημος Μυλωνάς ἐνοικίασε τὰ μοναστηριακὰ οἰκήματα ὡς ξενοδοχεῖο μὲ τὴν ἐπωνυμία "Μέσαποταμος".

Παραθεριστές συνέρρεαν ἀπὸ ὅλη τὴν Κύπρο καὶ τὸ ἐξωτερικὸ γιὰ νὰ ἀπολαύσουν τὶς ἐξαιρετικὲς φυσικὲς καλλονές καὶ τὰ τρεχούμενα νερά. Τὸ 1950 ἐγκαταλείπεται καὶ ἐρημώνεται. Τὰ τελευταῖα χρόνια χρησιμοποιήθηκε ὡς κατασκηνωτικὸς χώρος τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Λεμεσοῦ.

Τὸ ἔργο πού ἔχει ἀρχίσει καὶ προχωρεῖ περιλαμβάνει τὴν ἀνακαίνιση τοῦ ὑφιστάμενου κτιριακοῦ συγκροτήματος μὲ τοὺς ἀκόλουθους χώρους: κελλιὰ τῶν μοναχῶν, μικρὸ ἀρχονταρῖκι (χώρος φιλοξενίας), συνοδικό, γραφεῖο,

κουζίνα, τράπεζα (τραπεζαρία) ἐξομολογητήριο, βοηθητικούς χώρους, καθὼς καὶ τὴν ἀνέγερση νέων, ὅπως μεγάλου ἀρχονταρικοῦ μαζί μὲ ξενῶνα σὲ χώρῳ δίπλα ἀπὸ τὸ καθολικό(ἐκκλησία) τῆς Μονῆς, μεγάλη πύλη καθὼς καὶ περίφραξη τοῦ χώρου.

Τὸ ἔργο θὰ ὁλοκληρωθεῖ καὶ θὰ παραδοθεῖ τὸ ἐρχόμενο καλοκαίρι 2003. Ἀκολουθῶς θὰ ἐπανδρωθεῖ μὲ ἀνδρικὴ μοναστικὴ κοινοβιακὴ ἀδελφότητα. Μὲ τὸ ἔργο αὐτὸ ἄλλη μιά πνευματικὴ ὁδὸς θὰ ἀναβλαστήσῃ στὴν πευκόφυτη ὁροσειρὰ τοῦ Τροόδους γιὰ νὰ ἀναπέμει ἀκατάπαυστη δοξολογία στὸν Θεὸ καὶ πνευματικὴ παρηγοριά σ' ὅσους προστρέχουν σ' αὐτήν.

Δέν εἶναι καθόλου τυχαῖο, ἀλλὰ ἀποτελεῖ ἔνδειξη τῆς θαυμαστῆς πρόνοιᾶς καὶ εὐαρέσκεας τοῦ προστάτη τῆς Μονῆς, τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ἡ ἄφιξη τῆς ἀρχαίας εἰκόνας του πού ἀποξενώθηκε ἀπὸ τὴν Μονὴ καὶ πούληθηκε στὸ ἐξωτερικὸ στὶς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ 1980.

Ἡ εἰκόνα αὐτὴ ἐντοπίστηκε στὴ Γερμανία ἀπὸ τὸν βυζαντινολόγο κ.Ἀθανάσιο Παπαγεωργίου σὲ Ρωμαιοκαθολικὸ Ἐκκλησιαστικὸ μουσεῖο καὶ μετὰ ἀπὸ πολλὰς προσπάθειες ἐπανῆλθε στὸν τόπο μας ἀκριβῶς τὴν περίοδο κατὰ τὴν ὁποία ἐλήφθη ἡ ἀπόφαση τῆς ἀνακαίνισης τῆς Μονῆς καὶ ἀρχισαν οἱ πρῶτες μελέτες.

ΕΚΔΗΜΙΕΣ ΙΕΡΕΩΝ

**ΠΡΕΣΒ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ**

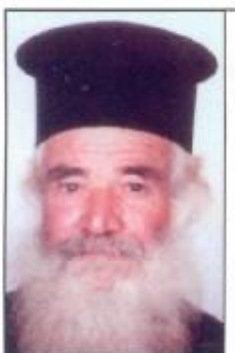
Τὴν 13ῃ Μαΐου τοῦ 2002 ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ πρεσβύτερος Κυριακὸς Θεοχάρους. Ὁ πατὴρ Κυριακὸς γεννήθηκε στὸ χωριὸ Ἀρμίνου τῆς Πάφου τὸ 1927.

Χειροτονήθηκε διάκονος καὶ πρεσβύτερος τὸ 1967 ἀπὸ τὸν Χωρεπίσκοπο Ἀραβοῦντος Καλλίνικο καὶ διορίστηκε ἐφημέριος στὸ χω-

ριὸ Ἐρήμη ὅπου ὑπηρέτησε μέχρι τὸ 1977.

Ἐκτοτε λειτουργοῦσε μὲ ζήλο καὶ εὐλάβεια στὸ χωριὸ Πάνω Πλάτρες στὸν Ἱερό ναὸ Παναγίας Φανερωμένης, ὅπου γιὰ λόγους ὑγείας ἀφυπηρέτησε πρόωρα.

Ἡ κηδεία του τελέστηκε στὴ γενέτειρά του Ἀρμίνου ὅπου ἐκπρόσωποι τῆς Μητροπόλεώς μας κατέθεσαν ὡς μικρὸ δείγμα σεβασμοῦ καὶ τιμῆς στεφάνι ἐκ μέρους τοῦ Μητροπολίτου μας. Ὁ ἀοίδιμος π. Κυριακὸς ὑπῆρξε ὑπόδειγμα σεμνοῦ καὶ καλοῦ ἱερέως. Εἶθε ὁ Θεὸς νὰ τὸν κατατάξῃ ἐν χώρα ζώντων καὶ ἐν οὐρανοῖς δικαίων.

Ὁ ἀείμνηστος **Οἰκονόμος Μάρκος Σωκράτους** γεννήθηκε στὸ Καλὸ Χωριὸ Λεμεσοῦ στίς 4/6/1914. Χειροτονήθηκε σὲ διάκονο στίς 29/9/1940 στὴν ἐκκλησία τῆς Καθολικῆς ἀπὸ τὸν τότε Τοποτηρητὴ τοῦ Θρόνου Λεόντιο, καὶ σὲ ἱερέα στίς 9/10/1940 στὸν ἱερό ναὸ Ἀγίου Ἀνδρονίκου. Ἡ προσφορά του τόσο στὴν ἐκκλησία ὅσο καὶ στὴν πατρίδα ἦταν πολὺ μεγάλη. Ἐλαβε ἐνεργὰ μέρος στὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα τοῦ 1955-59. Τὸ 1957 συνελήφθηκε ἀπὸ τοὺς Ἀγγλους καὶ ὁδηγήθηκε στὰ κρατητήρια

τῆς Πύλας. Μετὰ τὸν ἥρωικό θάνατο τοῦ Ἀυξεντίου μεταφέρθηκε ἀπὸ τὴν Πύλα μαζί μὲ ἄλλους 11 κληρικούς στὸ μοναστήρι τοῦ Μαχαίρα τὸ ὁποῖο εἶχε μετατραπῇ ἀπὸ τοὺς Ἀγγλους σὲ εἶδος κρατητηρίου. Εἶναι ἀξιωματικὸ νὰ ἀναφερθεῖ ὅτι κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ πῆγαιναν ἀπὸ τὸ Καλὸ Χωριὸ δυὸ γεμάτα λεωφορεῖα γιὰ νὰ δοῦν καὶ νὰ ἀκούσουν τὸν πατέρα Μάρκο νὰ λειτουργεῖ. Γιὰ τὴν προσφορά του αὐτὴ τιμήθηκε ἀπὸ τὴν πολιτεία καὶ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Τὸ 1999 τὸ χωριὸ σὲ μιά συγκινητικὴ ἐκδήλωση τὸν τίμησε γιὰ τὴν πολὺχρονη προσφορά του. Ὁ πατὴρ Μάρκος κοιμήθηκε στίς 5 Ἰουνίου 2002, ἀφοῦ τὴν προηγούμενη μέρα, δηλαδή στίς 4 Ἰουνίου εἶχε κλείσει τὰ 88 χρόνια του. Αἰωνία αὐτοῦ ἡ μνήμη!

ΝΕΑ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ

Ὁ π. Κυριακὸς Ρήγας γεννήθηκε στὸ Λευκόνειο στίς 30 Ὀκτωβρίου 1943. Σπούδασε Ἑλληνικὴ Φιλολογία στὸ πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ ἀκολούθως Φιλοσοφία στὸ πανεπιστήμιον Γλασκώβης στὴ Σκωτία. Ὡς εκπαιδευτικὸς ξεκίνησε τὸ 1969 ἀπὸ τὸ γυμνάσιο Λευκονοικοῦ καὶ δίδαξε ἐκεῖ μέχρι καὶ τὸ 1974. Μετὰ τὴν κατοχὴ τῆς γενέτειράς του ἀπὸ τὰ Τουρκικὰ στρατεύματα ἔρχεται στὴ Λεμεσό καὶ ἐργάζεται σὲ Ἐκπαιδευτήρια τῆς πόλης. Τὸ 1987 προάγεται σὲ Βοηθὸ Διευθυντὴ καὶ τὸ 1996 σὲ Διευθυντὴ. Σήμερα εἶναι Λυκειάρχης στὸ Λύκειο Ἀγίου Σπυριδωνος στὴ Λεμεσό. Ἡ σύζυγός του, Μαρία, εἶναι καθηγήτρια Ἀγγλικῆς Φιλολογίας, Βοηθὸς Διευθύντρια. Ὁ π. Κυριακὸς Ρήγας ὡς εκπαιδευτικὸς διακρίνεται γιὰ τὴν ἀρτία ἐπιστημονικὴ φιλολογικὴ του κατάρτιση, τὴν ἐπαγγελματι-

κὴ εὐσυνειδησία, τὴν ἀγάπη του πρὸς τοὺς μαθητές καὶ τὸ ἀριστὸ κλίμα συνεργασίας πού δημιουργεῖ στὸ περιβάλλον πού ἐργάζεται. Εἶναι ἓνας ἀληθινὸς πνευματικὸς ἄνθρωπος καὶ ἓνας Δάσκαλος μὲ τὴν παραδοσιακὴ ἐννοια τοῦ ὅρου. Ἡ εἰσοδὸς του στὸν ἱερό κλῆρο δείχνει τὴν ἐπιθυμία του νὰ ὑπηρετῇ τὸν ἄνθρωπο καὶ ἰδιαίτερα τοὺς νέους ἀπὸ τὴ νέα, τιμητικὴ καὶ ὑψηλὴ θέση τοῦ λειτουργοῦ τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας. Γιὰ τὴ Μητρόπολή μας ἀποτελεῖ μιά ξεχωριστὴ παρουσία στὸ ποιμαντικὸ ἔργο τὸ ὁποῖο ἐπιτελεῖ. Εἶναι ἰδιαίτερα σημαντικὸ τὸ γεγονὸς ὅτι γιὰ πρώτη φορά Λυκειάρχης ἐν ἐνεργείᾳ εἰσέρχεται στὸν ἱερό κλῆρο καὶ θὰ συνεχίσει νὰ ὑπηρετεῖ ὡς εκπαιδευτικὸς μέχρι τὴν ἀφυπηρέτησή του. Διάκονος χειροτονήθηκε στίς 30 Ἰουνίου 2002 στὸν ἱ. ναὸ Ἀπ. Ἀνδρέα Μ. Γειτονιάς.

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας του Μητροπολίτη μας για την καλύτερη κατάρτιση των κληρικών μας στα Λειτουργικά θέματα, με προσωπική του πρωτοβουλία, οργανώθηκε διήμερο Λειτουργικό Συνέδριο στις 8 και 9 Μαΐου στην αίθουσα Κατηχητικών Συνάξεων της Μητροπόλεως. Για τις εργασίες του Συνεδρίου προσκλήθηκαν και έλαβαν μέρος ως εισηγητές καθηγητές της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ο γνωστός, ειδικός λειτουργιολόγος καθηγητής κ. Γεώργιος Φουντούλης μίλησε με θέμα: "Η Τελετουργία της Θείας Λειτουργίας", ο Αρχιμ. Νικόδημος Σκρέ-

τας μίλησε με θέμα: "Τά 'Αναστάσιμα προνόμια της Κυριακής" και ο κ. Θεόδωρος Γιάγκου με θέμα "Κανονικά θέματα σχετιζόμενα με την τέλεση της Θείας Λειτουργίας". Μετά από κάθε εισήγηση ακολουθούσε πλούσια και εποικοδομητική συζήτηση. Έλαβαν μέρος όλοι οι κληρικοί της Μητροπόλεώς μας, θεολόγοι καθώς επίσης και κληρικοί και θεολόγοι από άλλες πόλεις. Τόσο με τις έμπεριστατωμένες εισηγήσεις όσο και με τη συζήτηση και τις απαντήσεις που έδωσαν οι διακεκριμένοι καθηγητές ωφεληθήκαν όλοι οι σύνεδροι. Οι εισηγήσεις και η συζήτηση που ακολούθησε έχουν μαγνητοφωνηθεί και οι κασέτες διατίθενται από τα γραφεία της 'Ιερᾶς Μητροπόλεως.

ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΕΩΣ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Τό Σάββατο 25 Μαΐου πραγματοποιήθηκε η τελετή λήξης των Κατηχητικών Συνάξεων της Ρωσικής Κοινότητας, η οποία με εύλογιες του Μητροπολίτη μας εξυπηρετείται για τις λαιρευτικές της ανάγκες στο παρεκκλήσιο του 'Αγίου Στυλιανού στη Λινόπετρα από τον πρωτ. Σάββα Μιχαηλίδη. Τα παιδιά παρουσίασαν καλλιτεχνικό πρόγραμμα και ακολούθως ο Μητροπολίτης μας άπνυθε τις πατρικές του ευχές και εύλογιες για τό έργο που επιτελείται στην Κοινότητα. Τα παιδιά μέσα σέ μία συγκινητική ατμόσφαιρα πρόσφεραν δώρα που οι ίδιοι είτοιμασαν με τον ιδιαίτερο ζήλο που τά διακρίνει.

ΓΕΥΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας παρέθεσε στην 'Ιερά Μητρόπολη Λεμεσού γεύμα στις φροντίστριες του Γραφείου Ευημερίας που φροντίζουν ηλικιωμένα μονήρη, ανάπηρα και άλλα άτομα που δέν μπορούν νά αυτοεξυπηρετηθούν. Στο γεύμα παρευρέθηκαν επίσης η 'Επαρχιακή Λειτουργός Ευημερίας κ. Ζωή 'Αδαμίδου και άλλοι λειτουργοί του Τμήματος. Μιλώντας μετά τό γεύμα ο Πανιερώτατος αναφέρθηκε στή σημασία του έργου που επιτελούν οι φροντίστριες και τίς παρότρυνε νά αντιμετωπίζουν τούς ανθρώπους που υπηρετούν με αγάπη, υπομονή και κατανόηση και νά τούς βοηθούν νά ξεπερνούν τά ποικίλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Η 'Επαρχιακή Λειτουργός Ευημερίας ευχαρίστησε τόν Πανιερώτατο γιά τήν πατρική και ευγενική χειρονομία του νά φιλοξενήσει τίς φροντίστριες του Γραφείου Ευημερίας, γεγονός που γίνεται γιά πρώτη φορά και αποδεικνύει τή στοργή και τό ενδιαφέρον του γιά τίς διάφορες ομάδες του ποιμνίου του και ιδιαίτερα γιά τίς γυναίκες αυτές οι οποίες προσφέρουν τίς υπηρεσίες τους σέ ευαίσθητα άτομα της κοινωνίας μας. Ο Πανιερώτατος πρόσφερε ως εύλογία μία εικόνα του "Καλού Ποιμένου".

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Στις 14 Μαΐου πραγματοποιήθηκε συνεισίαση για ενίσχυση του Κεντρικού Φιλανθρωπικού Ταμείου της Ιεράς Μητροπόλεως μας με σκοπό τη βοήθεια άπορων φοιτητών. Στήν παρουσία χιλίων πεντα-

κοσίων και πλέον προσώπων μίλησε η Γερωντισσα Γαβριηλία, η οποία με τόν μεστό και γλαφυρό λόγο της ανέπτυξε τη σημασία της αγάπης στήν πνευματική ζωή του Χριστιανού. Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας μιλώντας στή συγκέντρωση αναφέρθηκε στο φιλανθρωπικό έργο της Έκκλησίας και συνεχάρη όσους προσφέρουν τίς υπηρεσίες τους στίς Φιλοπτώχους Άδελφότητες των ενοριών και στο Κεντρικό Φιλανθρωπικό Ταμείο.

ΔΕΙΠΝΟ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΛΗΞΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΞΕΩΝ

Ίδιαίτερο γεγονός ήταν για τά παιδιά των Μέσων και Άνωτέρων Κατηχητικών Συνάξεων τό δεῖπνο πού παρέθεσε σ' αὐτά ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας μέ τήν εὐκαιρία τῆς λήξεως τῆς πνευματικῆς περιόδου 2001-2002. Χίλια καί πλέον παιδιά-παρά τό γεγονός ὅτι λόγω ἀλλαγῆς τῆς ἡμερομηνίας λήξεως τῶν μαθημάτων καί ἑναρξης τῶν ἐξετάσεων-πλημύρισαν τό κέντρο στό ὁποῖο παρετέθη τό δεῖπνο καί μέ τήν εὐχάριστη διάθεσή τους δημιούργησαν ἐξαιρετική ἀτμόσφαιρα. Τά παιδιά τῶν Κατηχητικῶν Συνάξεων τῶν ἐνοριῶν Ἀγ. Νεκταρίου, Ἀγ. Νικολάου καί Ἀγ. Βαρβάρας παρουσίασαν καλλιτεχνικό πρόγραμμα. Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας ἐπιδαφίλευσε στά παιδιά τήν εὐχή καί τήν εὐλογία του καί πρόσφερε σ' αὐτά τό ἐνθύμιο τῆς φεινῆς χρονιάς.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΥΣ ΤΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

Τό Σάββατο 25 Μαΐου 2002 ὁ Μητροπολιτικός Ναός Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς πλημύρισε ἀπό τούς τελειόφοιτους τῶν Λυκείων τῆς πόλης καί τῆς ἐπαρχίας μας γιά νά συμμετάσχουν ὕστερα ἀπό πρόσκληση τοῦ Μητροπολίτη μας στήν Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία. Τελέσθηκε εἰδικά γι' αὐτούς οἱ ὁποῖοι τελείωσαν τή φοίτησή τους καί τή Δευτέρα θά ἀρχίζουν τίς ἐξετάσεις γιά τήν ἀπόκτηση τοῦ ἀπολυτηρίου τους. Ἀρκετά παιδιά προσῆλθαν μέ κατανύξη στό μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Μιλώντας στούς τελειόφοιτους ὁ Πανιερώτατος τούς συ-

ΔΕΙΠΝΟ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Στις 11 Ἰουνίου ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας παρέθεσε δεῖπνο πρὸς τιμή τῶν στελεχῶν καί τῶν συνεργατῶν τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, μέ τήν εὐκαιρία τῆς λήξεως τῆς πνευματικῆς περιόδου 2001 - 2002. Μετά ἀπό σύντομη προσφώνηση τοῦ Διευθυντῆ τοῦ Γραφείου Ποιμαντικῆς Διακονίας κ. Σταύρου Ὁλύμπιου, μίλησε πρὸς τά στελέχη ὁ Πανιερώτατος ὁ ὁποῖος τόνισε τή σημασία ἀλλά καί τίς δυσκολίες τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας. Ἐξῆρε τό ἰδιαίτερο προνόμιο καί τή χαρά πού προσφέρει ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο νά ἐργάζεται στό ἔργο αὐτό καί εὐχαρίστησε τά στελέχη γιά τήν πλούσια καί πρόθυμη προσφορά τους. Σέ ὅλους πρόσφερε ἀναμνηστικό δῶρο.

νεχάρη, γιατί ὁ Θεός τούς ἀξίωσε νά φθάσουν σ' αὐτό τό στάδιο τῆς ζωῆς τους. Τούς διαβεβαίωσε γιά τήν ἀγάπη τῆς Ἐκκλησίας σ' αὐτούς, τούς ἔδωσε τίς πατρικές νουθεσίες του ὅσον ἀφορᾷ τά ἐφόδια πού πρέπει νά ἀποκτήσουν γιά νά ἔχουν μιά ζωτανή παρουσία μέσα στήν κοινωνία καί τούς εὐχήθηκε καλή ἐπιτυχία στίς ἐξετάσεις τους καί τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ στήν κατοπινή πορεία τῆς ζωῆς τους. Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας τούς πρόσφερε ἀναμνηστικό δῶρο καί παρετέθη στόν περίβολο τοῦ Ναοῦ πρόγευμα.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ Ο.Χ.Ε.Ν. ΛΕΜΕΣΟΥ

Στό Πολιτιστικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου οργανώθηκε στις 25 Μαΐου το επίσης Συνέδριο της Ο.Χ.Ε.Ν. με θέμα: "ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ". Τό ενδιαφέρον αυτό θέμα, μετά από σχετική προσφώνηση του Προέδρου της Ο.Χ.Ε.Ν. κ. Σταύρου Όλμπιου, ανέλυσαν με εξαιρετικές εισηγήσεις ένωπιον πλήθους συνέδρων ο Πρωτ. Γεώργιος Μεταλληνός, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καί ὁ Δρ. Νίκος Ὁρφανίδης, Πρῶτος Λειτουργός Ἐκπαίδευσης στό Ὑπουργεῖο Παιδείας. Τή συζήτηση ἡ ὁποία ἀκολουθήσε με ἀρκετές ἀξιόλογες παρεμβάσεις συντόνισε ὁ Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ Πρωτ. Σπυρίδων Παπαδόπουλος. Τίς ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου ἐκλείσε ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας.

ΛΕΙΨΑΝΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΑΣ

Ξεχωριστή εὐλογία ὑπῆρξε γιά τήν πόλη μας καί τούς εὐσεβεῖς χριστιανούς ἡ ἔλευση τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, τό ὁποῖο ἔφερε μετά ἀπό παράκληση τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτη μας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης κ.κ. Ἐφραίμ. Τό ἱερό λείψανο ἦρθε μέ τήν εὐκαιρία τῆς Γ' ἐπετείου τῶν ἐγκαίνιων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Λεμεσοῦ. Τήν Κυριακή 2 Ἰουνίου τελέσθηκε Ἀρχιερατικό Συλλειτουργγο ὅπου στό τέλος ἀνταλλάγηκαν μεταξύ τῶν Ἀρχιερέων Ὑδρας καί Λεμεσοῦ χαιρετισμοί καί ἀναμνηστικά δῶρα. Ἀκολούθησε λιτάνευση τῶν ἱερῶν λειψάνων σέ δρόμους τῆς ἐνορίας. Τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Αἰγίνης εἶχαμε τήν εὐλογία νά τόν ἔχουμε μαζί μας μερικές μέρες καί ἡ πνευματική ὠφέλεια ἀπό τήν παρουσία του ἦταν μεγάλη. Κατά τήν ἐδῶ παραμονή του ἐπισκέφθηκε ἱερές μονές καί προσκυνηματικούς χώρους στήν Κύπρο. Παρευρέθηκε ἐπίσης στό Πανηγύρι τῆς Χαρᾶς τῶν Καπχιτικῶν Συνάξεων στόν Δημόσιο Κήπο τῆς πόλης μας, καί ὅπως ὁ ἴδιος δήλωσε οὐδέποτε εἶχε τήν εὐκαιρία νά παρακολουθήσει τέτοια μαζική ἐκδήλωση παιδιῶν τῶν Καπχιτικῶν Συνάξεων. Ξεναγήθηκε καί στά γραφεῖα τῆς Μητροπόλεώς μας.

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΞΕΩΝ

Ἑκατοντάδες παιδιά συμμετεῖχαν φέτος στίς Κατασκηνώσεις τῶν Μέσων καί Ἀνωτέρων Καπχιτικῶν Συνάξεων τῆς Μητροπόλεώς μας. Ἐπειδή ὁ κατασκηνωτικός χώρος πού ἀνεγείρεται στό Σαῖττά δέν ἔχει ἀκόμα ἀποπερατωθεῖ πλήρως, οἱ κατασκηνώσεις ἐγίναν στό οἶκημα τοῦ Σ.Υ.Π.Ε.Λ. στίς Πλάτρες καί στόν Κακομάλιν. Τήν εὐθύνη τῆς Κατασκίνωσης τῶν κοριτσιῶν εἶχε ἡ φιλόλογος Καπχήτρια δ. Μαργαρίτα Κωστή καί τῶν ἀγοριῶν ὁ πρωτ. Νικόλαος Λυμπουρίδης καί ὁ θεολόγος Χαράλαμπος Παπαστεφάνου, βοηθούμενοι ἀπό ἄλλους ὁμαδάρχες, καπχιτές καί καπχήτριες. Τό προσεγμένο πρόγραμμα τῆς Κατασκίνωσης, ἡ εὐχάριστη ἀτμόσφαιρα, οἱ λαιρευτικές εὐκαιρίες, ἡ ψυχαγωγία, οἱ ὁμιλίες καί ἐποικοδομητικές συζητήσεις καί ἡ πατρική παρουσία τοῦ Ποιμενάρχου μας ἀνάμεσα στά παιδιά κατά τίς ἐπισκέψεις του σέ ὅλες τίς περιόδους, ἦταν μιά εὐκαιρία πνευματικῆς τροφοδοσίας γιά τά παιδιά ἡ ὁποία θά σημαδεύει τήν πορεία τους μέσα στή ζωή.

ΤΟ ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΟ

ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΧΑΡΑΣ

ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΞΕΩΝ

ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΜΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΚΗΠΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2002